

RAČUNOVODSKI SERVIS

PORT d.o.o. Portorož

Računovodsko - finančne storitve

Liminjanska 96, Lucija

Tel. 05/6779-480

e-mail: port.kenda@siol.net

KOZLOVSKA SODBA V OBČINI PIRAN

Pred nekako sto štiridesetimi leti so v znameniti Jurčičevi povesti Kozlovska sodba v Višnji gori kozla Lisca sprva nameravali usmrtili. Ker pa se niso mogli zediniti, »koliko pameti kozel premore«, so se dogovorili, da ga bodo za kazen, ker naj bi mestnemu veljaku »nekaj zelenjave z vrta pojedel, le po senci natepli«.

Nekaj podobnega se dandanes dogaja v Piranu, kjer so si častitljivi veljaki za kozla izbrali portoroško krajevno skupnost, kateri bi radi preko nadzornega odbora (NO) naprtili vrsto grehov. Začelo se je lanskega decembra, ko je, po opravljenem nadzoru KS Portorož v zvezi z izdajanjem Portorožana, že bilo pripravljeno poročilo dveh članov nadzornega odbora, ki je predlagalo, zaradi manjših domnevnih kršitev, nič manj kot razpustitev sedanjega sveta in (ponovno) uvedbo prisilnega upravitelja. Zaradi prevelike gorečnosti ali nepazljivosti političnih akterjev iz ozadja je zadeva prenačljeno prišla v javnost (in se razvodenela). Tako so *Primorske novice* poročale o »hudih nezakonitostih« v poslovanju krajevne skupnosti Portorož (pri čemer

so z objavo naslovnice tendenciozno namigovala na Portorožana), ki naj bi jih nadzorni odbor, še preden je o njih karkoli odločal, že ugotovil. V dnevniku *Delo* pa so županjo željno spraševali, kako daleč je odločitev o razpustitvi portoroškega sveta. Županja se je, verjetno očarana od neverjetne prilike, da se znebi zanjo neugodnega sveta krajevne skupnosti Portorož (in na en mah še Portorožanove ekipe) ter hkrati v strahu, da se akcija izjalovi, čakajoč na končno poročilo NO, previdno vzdržala komentarjev. Potem ko je bilo prejšnje poročilo nadzornikov vrženo v koš, je nadzorni odbor konec februarja vendarle pripravil novo. V njem našteva nekatere domnevne nepravilnosti pri poslovanju portoroške krajevne skupnosti ter nekaj priporočil za njihovo odpravo. O predlogu za razpustitev sveta portoroške krajevne skupnosti pa ni več ne duha ne sluha.

Lov za oslovo senco

Nadzorna funkcija je v vsaki skupnosti, ki uporablja javna sredstva, nujna in koristna. Ker temelji na visoki stopnji zaupanja, saj gre vendar za nadzor, je od tistih, ki jo opravljajo, nadzornikov, pričakovati tudi visoko stopnjo strokovnosti, neodvisnosti ter predvsem etične neoporečnosti. Najbolj pa se od nadzornikov pričakuje spoštovanje vseh

☞ nadaljevanje na 3. strani

Hopsasa, risasa,
pustna nedelja –
lan' sem bil špeha sit
letos pa zelja.

(slovenska narodna) (foto: Ivan Zupančič – Župa)

Tel. 05/ 674 20 72

Za Vas pripravljamo tudi dnevno sveža kosila!
Vljudno vabljeni.

Obala

nepremičnine

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

Obala 16, Krajevna skupnost Portorož

Tel.: 05/674 10 30

GSM: 041/35 22 00

www.obala-realestate.com

IRENA VRHOVNIK: »MOJE DELO JE MOJ KONJICEK!«

Sečanka Irena Vrhovnik, diplomirana agronominja, je zaljubljena v kmetijstvo. Po osnovni šoli v Sečovljah, gimnaziji v Piranu, se je kljub že zagotovljeni štipendiji za študij matematike odločila za agronomsko fakulteto, kjer je diplomirala iz kakija. To pravzaprav o njej pove skoraj vse.

»Vselej sem imela rada matematiko, kemijo, biologijo in vse to je vseboval študij agronomije. Delo sem vselej opravljala z velikim veseljem, rada delam zunaj in z ljudmi. Moje delo je hkrati tudi moj konjiček,« je povedala.

Ljudje Ireno najbolj poznajo kot uspešno kmetijsko svetovalko. Nekoč je delala v KZ Agrarija, danes pa je zaposlena v kmetijsko svetovalni službi v Kopru. Njena naloga je svetovanje na terenu in izobraževanje s predavanji in tečaji o oljkarstvu in sadjarstvu. Poleg obalnih občin obiskuje še oljkarje na Goriškem in v Goriških Brdih, sadjarje pa v Brkinih.

»Že leta vodim skupaj z mojimi kolegi tečaje 'rezi oljk'. Teorija ni dovolj, v kmetijstvu je praksa zelo pomembna. Zanimanje za oljkarstvo pri nas je zelo veliko in v z zadovoljstvo mi je, ko vidim na terenu lepe nasade in uspešne kmete.«

Zelo angažirano sodeluje tudi pri raznih prireditvah in projektih, kot je na primer praznik kakija v Strunjanu. Pred leti se je lotila opazovanja različnih sort fig in dala pobudo za delo na tej zapostavljeni sadni vrsti. V okviru dveh različnih projektov se bo oživilo gojenje fig in potrošnika seznanilo s tem slastnim sadežem.

Seveda se tudi doma na Seči resno ukvarja s kmetijstvom. Nedaleč od družinske hiše, kjer poleg njene družine živi še sestra ter starši, ima oljčni nasad, v dolini Drnice pa nasad jabolk. Prideluje oljčno olje in zimska jabolka, ki jih predelajo tudi v naravni jabolčni kis in jabolčni sok.

Z obžalovanjem ugotavlja, da je od kmetijstva vse težje živeti. Konkurenca je za kmete vse hujša. Velika trgovska podjetja zanima le nizka cena. Sadje in zelenjava se zbira v centralnih skladiščih, trgovci pa zahtevajo veliko trpežnost pridelkov. Zato se npr. bre-skve pobirajo prezgodaj, še trde in nimajo dobrega okusa.

»Na dolgi rok je tak način dela poguben.

Na škodi je tako kmet, ki je ob zaslužek, kot potrošnik, ki kupuje slabo blago. Zato dajemo večji poudarek spet direktni prodaji: na tržnici, na domu lahko dobimo okusnejšo in po notranji kvaliteti boljšo hrano. Prodaja preko zadruga se zmanjšuje. Žal so naši

kmetje po osamosvojitvi izgubili tradicionalni hrvaški trg, po vstopu v EU pa se vendarle skušajo preusmeriti na Trst. Vesela sem, da nekaterim to že lepo uspeva,« pripoveduje kot dobra poznavalka razmer in dodaja: »Menim pa, da se ljudje čedalje bolj zavedajo, da vsa hrana ni enako kakovostna in za kakovostnejše pridelke in izdelke radi odštejejo več. Vesela sem, da se vse več kmetov ukvarja

z naravi prijazno pridelavo. Največ je integrirane pridelave, ki omejuje porabo gnojil in zaščitnih sredstev. Zaenkrat je manj zanimanja za še veliko strožje biološko kmetovanje, morda tudi zato, ker za takšen način kmetovanja tudi ni povsod ustreznih pogojev.«

Kadar govorimo o Ireni Vrhovnik, ne moremo mimo njenega načelnega zavzemanja za ohranitev kmetijskih površin in njenega čuta za pravičnost. V zadnjem obdobju se je denimo zelo angažirala pri nasprotovanju izgradnje golf igrišča v Sečovljah.

»Nikoli nisem trdila, da igrišča za golf ne sme biti, a so še druga, manj kakovostna zemljišča. Peščica predstavnikov kapitala in občine je igrišče in apartmaje mimo vseh zakonov in volje ljudi želela zgraditi na najboljših kmetijskih površinah. Vesela sem, da je vrhovno sodišče odločilo, da projekt ni v skladu z zakonodajo. Oči so se zdaj odprle tudi krajanom, ki odločno nasprotujejo projektu. Peticijo proti igrišču je podpisalo kar 400 sečoveljskih krajanov.«

Irena je prepričana, da se ljudje ne bi smeli bati povedati tistega, kar mislijo in ne bi smeli več dopuščati, da o stvareh, ki so pomembne za vse nas in tudi za bodoče rodove, odloča nekdo drug v imenu razvoja, v resnici pa zgolj zaradi koristi že itak bogate manjšine.

Irena Vrhovnik, usodna navezanost na zemljo. (foto: až)

»Svet je vse bolj povezan, naučiti se moramo spoštovati drug drugega, ustvarjati harmonijo, vsakdo med nami je dolžan dati svoj prispevek. Materialne dobrine so sicer pomembne, a so neprimerljivo dragocenjši medčloveški odnosi, medsebojno spoštovanje in ustvarjanje takšnega življenjskega okolja, v katerem se bomo vsi dobro počutili.«

Pripravil: Andrej Žnidarčič

AMERIŠKI KAPAR NAPADEL LOVOR IN DRUGO RASTLINJE

Pri nas raste veliko lovorja. Zadnja leta je na njegovih listih vse več belih pik, stebila pa so sajasta. Gre za ameriškega kaparja, enega najhujših škodljivcev, zaradi katerega se drevesa posušijo. Svet evropske skupnosti je že leta 1969 izdal direktivo o obvladovanju ameriškega kaparja. Opozarjajo, da bo gojenje olesenelih dvokaličnic po vsem ozemlju skupnosti ogroženo, če ne bodo sprejeti učinkoviti ukrepi za zatiranje škodljivcev in preprečitev njihovega širjenja. Med gostitelji ameriškega kaparja so javor, lovor in lipa. Države članice morajo zagotoviti, da se v vsaki skupini rastlin (razen tistih, ki so ukoreninjene v tleh) in plodov, kjer so odkrili okužbo, okužene rastline in plodovi uničijo, preostale rastline in plodovi pa se obdelajo tako, da bodo uničeni škodljivi organizmi. Slovenski strokovnjaki svetujejo škropivo VIVERA OLEO ULTRACIDOM.

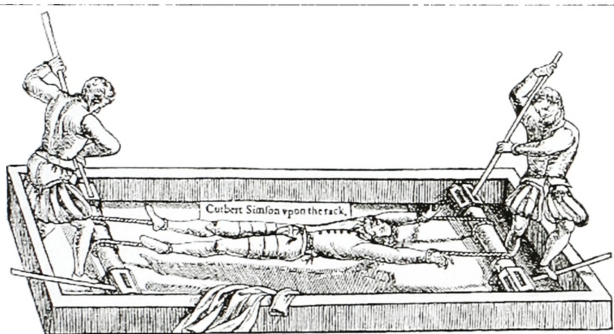
(nk)

Lovor pri Kosmačevi hiši (foto: až)

☞ nadaljevanje s 1. strani

demokracijskih standardov, kakršne predpisujejo veljavni predpisi, kar je nujen pogoj za krepitev zaupanja v institucije in organe lokalne skupnosti, ter v vladavino prava. Pri nadzornem odboru občine Piran pa tega žal nismo bili deležni. Nasprotno. Raven demokracijskih standardov postopanja, kakršne je v konkretnem postopku uporabil NO, je na zaskrbljujoče nizkem nivoju, tako da se sam po sebi vsiljuje zaključek o uporabi tega organa kot političnega sredstva za diskvalifikacijo trenutni občinski upravi nevšečne krajevne skupnosti in časopisa, ki ga izdaja. Kako drugače naj si razlagamo delovanje NO, potem ko sta bili - navkljub izrecni zapovedi, da je delo nadzornega odbora javno (5. odstavek 32. člena Zakona o lokalni samoupravi, 45. člen Statuta občine Piran, 2. odstavek 1. člena Poslovnika Nadzornega odbora občine Piran) - (vsaj) dve seji, na katerih so konspirativno obravnavali poročilo o nadzoru v krajevni skupnosti Portorož - tajni?! Kako drugače si je mogoče razlagati tudi zavrnitev zahteve nadziranega, to je KS Portorož, za izročitev in vpogled v

Nategovanje Portorožana se nadaljuje.

dokumentacijo, ki naj bi obremenjevala KS Portorož in sicer s slabotno obrazložitvijo, da naj bi bilo to v korist (?) KS Portorož?! In še bi lahko naštevali...

Nenazadnje pa, kakšen neki je to nadzorni odbor, ki ni bil zmožen reči nobene, ko je občina Piran družbi *Metropol group* odpisala pravnomočno terjatev za okoli 684.000.000,00 Sit (odpis komunalnega prispevka za garažno hišo *Metropol*, medtem, ko morajo vsi drugi državljani plačevati komunalni prispevek, ki je v piranski občini najvišji v državi)!? Neenakost pred zakonom za nadzornike kot da ni nič. Ne da bi trenil, je taisti nadzorni odbor potrdil tudi najbolj škandalozni brezplačni prenos 3,2 milijarde vrednega zemljišča seškega polotoka na Metropolovo družbo, s čemer je bilo zelo oškodovano državno premoženje (o tem smo, kar se bodo bralke in bralci zagotovo spomnili, obširno pisali v Portorožanu, česar pa so se drugi mediji v velikem krogu izognili).

Brez pretiravanja lahko trdimo, da je nadzorni odbor (in njihovi naročniki) dopustil izjemno znižanje demokracijskih standardov in vladavine prava. Pomembna nadzorna institucija je dopustila zlorabo svoje funkcije kot političnega sredstva za diskreditacijo nevšečne KS Portorož, civilne družbe, prostovoljcev, ki vrsto let delajo brezplačno.

Namesto z bistveni stvarmi se NO ukvarja z oslovo senco. Do takšnega nadzornega odbora pač ne moremo imeti nobenega spoštovanja niti tolerance. V dolgoročnem interesu občine Piran pa je, da sedanji nadzorni odbor resno razmisli o svojem odstopu.

Marko Zorman

Portorož je bogat kraj: ima velik **naravni kapital**, to je naš prostor in vse, kar je v njem - morje, milo podnebje, raslinstvo, živalstvo, zemljo. Ima **kulturni kapital**, to je tradicija, znanje in svetovljanstvo krajanov ter vse, kar je danes zaščiteno kot kulturna in naravna dediščina. Ima velik **socialni kapital**, to pomeni, da smo med seboj povezani, da znamo združiti svoje moči, da smo pripravljeni prostovoljno delati. Ima **intelektualni kapital** v izobraženih ljudeh, ki so pripravljeni prispevati svoje strokovno znanje v dobro skupnosti. Vse je tesno prepleteno in predstavlja temelj za trajnostni razvoj gospodarstva in za lepo življenje. **Finančni kapital**, kot vidimo, je le eden od vrst kapitala, ki pa je v dobi potrošništva zastl vse druge vrste kapitala. Če finančni kapital ne gradi na drugih vrstah kapitala, deluje kot snežni plaz. Ko skopni, so vidne posledice še leta in leta. Imetniki finančnega kapitala so prepričani, da je najvišji razvojni cilj imeti več, prebivalci pa vemo, da nam mora gospodarstvo omogočiti **boljše življenje**. To boljše je zadovoljen človek, zdravo okolje in zdrava družba.

Nada Kozina

JURETIČA RAZREŠILI

Piranski svetniki so na zadnji seji razrešili direktorja javnega podjetja Ogrevanje **Danka Juretiča** ter imenovali novega direktorja, **Vladimirja Kneza**, doslej vodjo pogona na Rižanskem vodovodu. V burni razpravi so opozicijski svetniki s podžupanom **Albertom Manzinom** na čelu, predlagali, da se direktorja razreši iz krivdnih razlogov, saj naj bi revizijsko poročilo, ki ga je pred dvema letoma naročil Petrol, solastnik Ogrevanja, dokazovalo, da je zaradi napačnih poslovnih odločitev oškodoval podjetje. Po burni razpravi so svetniki podprli nekoliko dopolnjen predlog **Gašparja Gašparja Mišiča**, ki novemu direktorju nalaga, da naroči novo revizijo, s katero naj se preuči morebitno krivdo dosedanjih vodstev podjetja.

Za komentar smo zaprosili **Danka Juretiča**: »Revizija, ki jo je opravil Petrol, je bila povsem internega značaja, njen namen pa je bil ugotoviti morebitne pomanjkljivosti. V revizijskem poročilu ni bilo niti na enem mestu ugotovljeno, da je podjetje kakorkoli oškodovano. Podobno je bilo z lansko, vsakoletno uradno revizijo. Ugotovljena ni bila nobena pomanjkljivost. To je vse, kar lahko povem.«

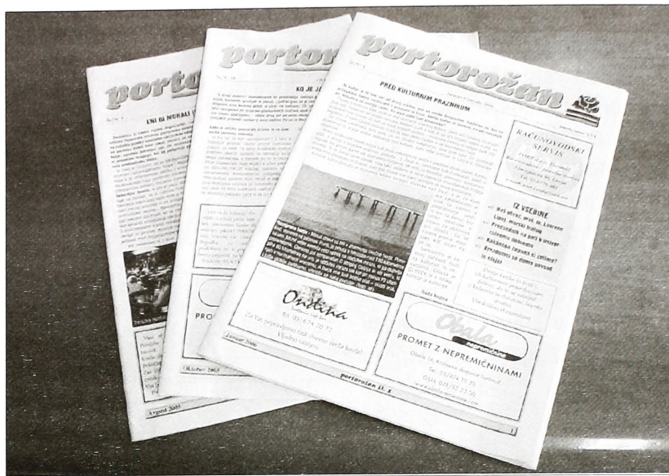

Danko Juretič

NOČNA MORA OBLASTNIKOV? OSVOBODITEV MEDIJEV!

Da so množična občila kot pomembni oblikovalci javnega mnenja zmeraj pod pritiski bodisi vladajočih, velikih finančnih in gospodarskih družb bodisi različnih interesnih skupin, se takoj razkrije že vsakemu novinarskemu začetniku. Prejšnja socialistična oblast je medije kontrolirala neposredno preko zakonodajnega sistema, s prihodom demokratičnih časov, ko se to več ne spodobi, so na voljo drugačni, subtilnejši prijemi, ki se jim reče »mehka« cenzura, a so prav zaradi tega še hujši, ker so manj oprijemljivi in so očem nevidni.

Kateri? Denimo, če bi se vladajoča ekipa na piranski občini odločila občinske uradne objave namesto v Primorskih novicah objavljati v drugem časopisu, bi našemu regijskemu dnevniku, ki se prav nič ne koplje v denarju, odtegnila lep kos razmeroma lahkega zaslužka... Največji delež zaslužka pa nikar ne mislite, da občilom priteče od na prostem trgu prodanih časopisnih izvodov in naročnine, temveč od prodanega oglasnega prostora. Tako je razumljivo, da se Primorskim in drugim takim časopisom preprosto splača s tistimi, ki imajo v družbi kakršnokoli moč (in denar), torej tudi s piransko občinsko elito (ki razpolaga z denarjem in premoženjem skupnosti), ohranjati dobre odnose. Ker so na zahodu bralci že spoznali ta mehanizem, medijem veliko manj zaupajo kot denimo pri nas. Tako tudi že tolikokrat citirani **Noam Chomsky** pravi, da verjame samo še alternativnim časopisom.

ljšana roka občine, je postala prostor, preko katerega prihajajo v javnost tudi stališča in mnenja tako imenovanih »malih« ljudi, ki jim ni do politične moči ali drugih interesov.

Takšen Portorožan in takšna krajevna skupnost pa seveda nista v interesu političnih strank, še najmanj tistih, ki so trenutno na občinskem prestolu. Zato so v zadnjem času – saj res, leto lokalnih volitev je! – začele uporabljati na začetku omenjene subtilne prijeme (teh je orožarna oblastnikov polna), katerih namen

je ne le utišati Portorožana, ampak predvsem diskreditirati njegove sodelavce. Da, da, cilj posvečuje sredstva... Cilj onih, ki iz ozadja vlečejo nitke umazane igre, katero za javnost trenutno uprizarja nadzorni odbor občine Piran, je velik - oblast. In zato so igre še toliko bolj umazane...

Livija Sikur Zorman

Kako likajo Portorožana

Portorožan seveda je alternativen, drugačen, saj ga v največji meri delajo prostovoljci, neodvisni od zgoraj opisanih pritiskov in izsiljevanj, ki so se odločili za državljansko aktivnost. Portorožan je bil v vseh teh letih, odkar izhaja, vedno deležen pritiskov. Največkrat so prihajali iz samega sveta portoroške krajevne skupnosti oziroma njegovih posameznih članov (ti so bili najpogosteje le izvrševalci interesov političnih strank ali drugih nosilcev moči, denimo ekonomske), neposredne ustanoviteljice časopisa. Seveda niso razumeli, da gre pri Portorožanu za poskus vzpostavitve medija civilne družbe in da deluje na principu svobodnega dostopa do medijev (kar sicer vselej povzroča, tudi drugod po svetu, napetosti s težnjami profesionalizacije novinarstva). Ko so se pritiski na uredništvo še povečali in ko je svet portoroške skupnosti Portorožana razumel dobesedno kot sredstvo za svojo lastno promocijo (posledice bi bile, da postane eno od mnogih trobil), je prišlo do upora njegovih najožjih sodelavk in sodelavcev. Posledice so pozornim bralcem znane: razpust sveta krajevne skupnosti Portorož konec leta 2003. Krog okoli Portorožana se je odločil sodelovati na nadomestnih volitvah, ki so sledile razpustitvi in dobil večino. Tako se je časopis otesel neposrednih pritiskov, civilno gibanje, tisto ki ni zasluženo ne z ekonomskimi ne političnimi interesi, še manj pa zaslepljeno z ozkosrčnimi ideologijami, je lahko svobodno zadihalo. Tudi krajevna skupnost Portorož, ki ni več zgolj lovišče malih strankarskih povzpetnikov in/ali poda-

Obstaja zanesljiva povezava med uspešnimi zahodnimi družbami in njihovo bogato umetniško ustvarjalnostjo. To je povezava, ki je samoumevna in učinkovita. To je mentaliteta kulturne samoumevnosti.

» Več kot čistilnica «

- kemična čistilnica
- šiviljska popravila
- vse za šivanje
- nogavice *Levante* in MURA

okrasni trakovi

bordure

modni gumbi

nogavice

DIŠEČA ZAŠČITA PRED MUJLI
GRATIS

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05/677-97-90

V kemični čistilnici MARE že od leta 1994 skrbijo, da so vaša oblačila vedno znova čista, zlikana in dišeča.

KDO NADZIRA NADZORNIKE?

Tisti, ki si na demokratičnih volitvah pridobijo politično oblast, se znajdejo pred nelahko nalogo reguliranja družbe. To pa nujno potegne za sabo tudi vzpostavitev nadzornih mehanizmov, katerih moč se z naraščajočo kompleksnostjo družbenih sistemov še povečuje. Oblastnim institucijam in represivnim organom daje razvoj komunikacijskih kanalov na voljo vse več podrobnejših informacij, ki so običajnim državljanom nedostopne ali pa potrebujejo preveč specializiranega znanja in časa, da bi jih dojeli in uporabili. S povečevanjem nadzorne moči na eni strani se na drugi omejuje politične in socialne svoboščine državljanov.

Če so parlamentarne demokracije razvile cel sistem nadzorovanja funkcije vladanja, pa ostaja odprto vprašanje mehanizma kontroliranja nadzorne funkcije. Tako je razumljivo vprašanje, ki si ga zastavlja znani italijanski filozof politične misli **Norberto Bobbio**, »kdo nadzira nadzornike«. Takšno vprašanje si lahko upravičeno zastavljamo tudi v civilni družbi, ki deluje okoli Portorožana. Predstavniki civilne družbe smo kar dvakrat naleteli na zaprta vrata, ko smo se želeli, kot zainteresirana javnost, udeležiti seje nadzornega odbora Občine Piran, ki je kar nekaj časa opravljal nadzor nad poslovanjem krajevne skupnosti Portorož (ta izdaja

Predsednik Nadzornega odbora Jože Utenkar je v občinski avli preprečil članom portoroške civilne iniciative, da bi se udeležili seje.

naš časopis). Čeprav v vseh občinskih dokumentih piše, da je delo nadzornega odbora javno, so aktivistom civilne družbe, kakor tudi novinarki *Primorskih novic* kot zastopnici javnosti, fizično ob asistenci občinskega vratarja oziroma varnostnika preprečili prisostvovati seji. Predsednik tega odbora, gospod **Jože Utenkar**, je za svojo odločitev prosil razumevanje, češ da gre za »zelo občutljivo in zapleteno zadevo«, da pa bo o zaključkih s komunikejem obvestil javnost. S komunikejem? Kot v časih, ki bi jih radi pozabili, ko se je javnosti povedalo, kar in kakor se je hotelo, kot da bi bila nedorasla. In za koga naj bi bila zadeva tako občutljiva, da je javnost ne bi smela slišati? Za prostovoljce civilne družbe, ki delamo brezplačno in nam ni do nobene družbene moči, prav ničesar, za nadzornike pa... Še sodne obravnave so javne, zapiranje pred javnostjo pa je v demokratičnih družbah izredno redko, saj vselej vzbuja dvome v poštenost namenov, v našem primeru v delovanju občinskih nadzornikov.

Nadziranje kot osebno maščevanje?

Naj v ilustracijo povemo, da so nadzorniki natančno in obširno utemeljene ugovore krajevne skupnosti Portorož na - roko na srce - zares slabo poročilo nadzornega odbora, tako rekoč z levo roko zavrnil. Izpostavili bi, denimo, eno od bistvenih zavrnitev - upravičeno domnevo, da je eden od nadzornikov neprimeren za opravljanje takšne funkcije: gre za gospoda **Vojka Mlakarja**, povezanega s podjetjem Artes, ki je pred kratkim zaključilo z gradnjo stanovanjskega objekta

(popularno mu ljudje rečemo *Močerad*) ob portoroški Koprski cesti in je še kako osebno zainteresiran za »kaznovanje« tako krajevne skupnosti Portorož, katera je prva opozarjala na neprimernost omenjene gradnje kot tudi Portorožana, ki je o tem pisal. Oseba, vodilni v podjetju, ki krši zakonodajo, kakor se je izkazalo tudi v primeru *Močerada*, pač ne more opravljati takšnih »občutljivih«, če naj si sposodimo Utenkarjev izraz, nalog, kakršna je nadziranje drugih. Nadzorniki morajo biti v vseh pogledih neoporečni!

Po pred javnostjo zaprtimi vrati in potem, ko lahko torej tako rekoč kdorkoli opravlja nadziranje, naj nam bo dopuščeno dvomiti o objektivnosti, nepristranskosti, nepolitični vpletenosti občinskih nadzornikov.

(LSZ)

Člani nadzornega odbora Občine Piran so: **Jože Utenkar**, predsednik, **Franci Henigman**, namestnik predsednika, **Vojko Mlakar**, **Pavle Godnič**, **Igor Krmpotič**, **Saša Žužek** – Rešek, dr. med. in **Sergio Vuk**.

IZJAVA MESECA

»Dokler se moj šef obnaša tako, kot da veliko zaslužim, se bom jaz obnašal tako, kot bi veliko delal.«

Kozmetika Jana Novak s.p.

Portorož, 1. 6. 2006

Nega in ultrazvočna terapija obraza

Nega telesa

Ultrazvok in vakum terapija telesa

Elektro stimulacija obraza in telesa

Depilacija

Manikura

Pedikura

Refleksna masaža

Tui-na masaža

Solarij

Infrardeča savna

ALARMANTNO POROČILO O ZDRAVSTVENEM STANJU V OBČINI PIRAN

Po lanskem decembru, ko smo o slabem zdravstvenem stanju prebivalcev naše občine, za katerega je raziskava pokazala, da je znatno slabše od slovenskega povprečja, pisali v Portorožanu, smo kasneje lahko prebirali še v Primorskih novicah, deloma v Delu in Žurnalu. Uredništvo Portorožana se je od piranskih občinskih strokovnih služb kar nekaj časa trudilo dobiti omenjeno analizo *Zdravstveno stanje prebivalcev Občine Piran*, ki jo je po naročilu naše občine že leta 2003 izdelal Zavod za zdravstveno varstvo Koper. Prejelo pa je zgolj *Operativni program ukrepov za krepitev zdravja prebivalcev občine Piran*, kakršnega so pripravili, s sodelovanjem občinskih strokovnih služb, v Zdravstveno-vzgojnem centru Piran.

Do omenjenih podatkov ima na podlagi 2. odstavka 39. člena Ustave RS, ki govori o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah, pravico tudi krajevna skupnost Portorož. Naj ga citiramo: »Vsakdo ima pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon«. Ko je občinska služba za odnose z javnostjo z uradno odločbo odrekla dostavo podatkov, je bilo, zaradi nasprotja z v ustavi zapisano pravico, razočaranje še večje. Na zavrnitev je bila seveda vložena pritožba pri republiški pooblaščenki za dostop do informacij javnega značaja, ki naj bi bila predvidoma rešena v času enega meseca. Eden od razlogov za zavrnitev dostave omenjene zdravstvene analize, ki ga navaja strokovna služba piranske občine je, da naj bi podatke še preučevali. Osebnost me, denimo, izredno zanimalo, **KDO** jih namesto mene oziroma zame preučuje. Namesto mene jih zagotovo ni treba preučevati, to želim narediti sam. Do reformatorja **Luthra** kristjani niso smeli sami brati Svetega pisma. Komunistom, ki so hoteli študirati **Marxov Kapital**, so vodilni svetovali, naj raje študirajo kratko zgodovino *Vsevezne komunistične partije boljševikov*, ki jo je napisal **Stalin**, ker da je Marxovo delo pretežko razumeti. Iz partizanov hranim ciklostiran primerek te knjige (VKP/b), kjer je na prvi strani napisano: »Čuvaj to knjigo kot puško in svojo glavo«. V redu in prav. Knjigo sem temeljito bral, jo čuval in očuval. Vendar me je motilo to, da je Stalin žigosal tiste, ki so hoteli misliti s

svojo glavo, češ da so skeptiki, omahljivci, kar da vodi v oportunitizem in da taki čudaki niso dobri člani partije. Po vojni pa sem nekje staknil knjigo o Marxu, kjer je na zadnji strani dvajset vprašanj, ki sta jih očetu Marxu postavili njegovi dve hčerki. Na dvajseto vprašanje, ki se glasi: *Vaše najljubše geslo?*, je Marx odgovoril: *De omnibus dubitandum* (Dvomi o vsem!). Glej ga, zlomka, je torej Stalin Marxa »korigiral«? Da! Tako smo bili

da gre zgolj za manjša odstopanja glede na republiško povprečje.

Sprejeti ponujeno trditev? Ali tuhtati naprej? In zahtevati (statistične) podatke?

Še naprej sem prepričan, da je kar nekaj števil alarmantnih. S projekcijskega platna mi je uspelo prepisati, da je pri nas zaradi sladkorne bolezni umrljivost moških za 75 odstotkov višja. Ker je Krajevna skupnost Portorož nedavno od *Inštituta za varovanje zdravja* (po nalogu ministra za zdravje v zvezi s peticijo portoroških prebivalcev, ki so jo zaradi hrupa podpisovali lansko poletje) prejela več pomembnih podatkov, sem na omenjeni predstavitvi v Avditoriju opozoril na enega od njih in sicer: »Hrup te jakosti veča nivo lipidov, sladkorja, poveča viskoznost krvi, veča število trombocitov...« Želel sem v tem smislu nadaljevati, oziroma izpostaviti, da smo pri nas (v Portorožu, op. ured.) zaradi tolikšnega nočnega hrupa kronično neprespani in zato v stalnem

stresu, kar seveda ogroža naše zdravje. Ni mi uspelo. Tudi nisem pričakoval, da mi bo. Ta zbor ni bil predviden za to, da bi delali takšne zaključke. Namen je bil zgolj informiranje.

S predlaganimi ukrepi nisem zadovoljen. Tudi z ugotovitvami, kot so jih predlagale referentke, ne. In ker imamo državljani in občani pravico vedeti, kaj se z nami dogaja, bom vztrajal, da nam dajo na razpolago celotno gradivo v zvezi z raziskavo, da tudi sami ob asistenci strokovnjakov, ki jim zaupamo, pridemo do zaključkov in pripravimo predloge ukrepov. Ker sem bil politkomisar in ne morem iz svoje kože, se ponovno sklicujem (tokrat) na Lenina, ki je dejal: »Verjamem, vendar bom preveril!« pa na Marxa in njegovo najljubše geslo, ki ga ponavljam »*De omnibus dubitandum!*«

Vztrajam pri trditvi, da stres, ki smo mu podvrženi zaradi hrupa, povzroča slabše zdravstveno stanje prebivalcev piranski občini glede na republiško povprečje, čeprav imamo najbolj zdravo naravno okolje.

Dušan Puh st.

Foto: NK

intelektualci vedno sumljivi, da o vsaki stvari nekaj tuhtamo, da nismo dovolj disciplinirani, ker nočemo slepo ubogati ipd.

Glavo imamo, da z njo mislimo (sami)

Mislim, da nam bo morala občinska služba, ki je raziskavo naročila, jo plačala z našim denarjem, prejete podatke dati vsem nam v premislek tudi v originalnih. Kajti mi vendar sami odločamo o svoji usodi! V tem je smisel demokracije. Šestnajstega februarja je piranska županja v portoroškem Avditoriju organizirala javno, (razmeroma) slabo obiskano predstavitev raziskave, kjer so tri medicinske raziskovalke povedale marsikaj novega. (Podatki in deloma tekst so bili projicirani na veliko platno.) Nazadnje je ena od predavateljic zaključila, da naj bi bilo zdravstveno stanje pri nas razmeroma dobro,

Akcija 20 let z vami

20 let delimo in praznujemo z vami

Kajuhova

na kolesa: ELAN, GT, TREK
& CULT, AURORA, AUTHOR..
sobna kolesa, orbitreki, rolerji,
smuči ELAN, ORION, sanke, bobi

izola, Kajuhova 28, Tel.: 05/640 12 40,
www.ritoso.si, e-mail: ritosa@siol.net

Akcija velja za nakup nad 20.000,00 SIT v gotovini.
Trajanje akcije od 20.01.2006 do 29.01.2006

SEMERTJA PO PORTOROŽU

PORTOROŠKI POMORCI V KOTORJU

Ekipa portoroških pomorskih srednješolcev je s tretjim mestom ponovno dokazala, da je v samem evropskem vrhu v tekmovanjih s kuterji.

V soboto, 11. februarja je bila v črnogorskem Kotorju prva mednarodna veslaška regata pomorskih šol ob Jadranskem morju. Udeležilo se je 12 ekip iz Italije, Hrvaške, Srbije in Črne gore ter Slovenije, med njimi tudi slovenska predstavnika, ekipe Srednje pomorske šole Portorož in Fakultete za pomorstvo in promet Portorož. Obe naši ekipi sta bili v prvem krogu uspešni, v drugem pa sta se pomerili v medsebojnem dvoboju, v katerem so bili uspešnejši srednješolci. Ti so pozneje izgubili polfinalni obračun z domačo srednjo šolo, v boju za tretje mesto pa so bili boljši od reških fakultetnikov. V velikem finalu je Kotor ugnal pomorsko šolo »Sebastiano Venier« iz Benetk. Ekipo Srednje pomorske šole, ki jo je vodil prof. **kap. Rok Sorta**, so sestavljali naslednji dijaki: **Miha Simrajh, Elliot Zupančič, Martin Pucer, Nejc Stanič, Jonatan Strojman, Dan Frančeskin, Andrej Fortuna, Jure Brdnik, Petro Kapus, Aljaž Vrankar, Tadej Boškin** in krmar **Domen Fehimović**.

Izjava priseljence iz Srbije po torinski olimpijadi: »Jaz sem šele v Sloveniji, od slovenskih športnih komentatorjev, izvedel, da je 19. mesto odlična uvrstitev!«

Foto: AŽ

Kje so luči? - Svetilke pred portoroško pošto, ob taksi postajališču, so že lep čas razbite, kar ni ravno v čast slovitemu turističnemu kraju. Kdo je ta, ki bi moral to opaziti in poskrbeti, da bodo spet gorele?

NA BERNARDINU NASTAJA MESEČEVA TERASA

Hoteli Bernardin te dni sanirajo teraso pri restavraciji Hotela Histriion (nad oboki). Obnavljajo tlak ter kanalizacijsko infrastrukturo hotelske kuhinje in meteornege odvodnjavanja strehe. Restavracijo in teraso bodo opremili povsem na novo, poseben poudarek pa bo na hortikulturni ureditvi območja. Poimenovali so ga Mesečeva terasa in temu primerno tudi uredili interier s fontano ter skulpturami, ki upodabljajo lunine mene. Istočasno so v hotelu Histriion izvedli tudi prvo fazo novega protipožarnega sistema, ki vključuje detektorje dima, vezane na recepcijsko požarno centralo ter montažo protipožarnih vrat na zasilne izhode. Sistem je usklajen z evropsko zakonodajo in je prilagojen vse strožjim zahtevam tujih turističnih operaterjev. Naložba znaša 170 milijonov tolarjev, z deli – izvaja jih podjetje Bitermo - pa naj bi končali sredi marca.

NOVOSTI V TERMAH & WELLNESS PALACE

Že od januarja portoroški hoteli LifeClass prenavljajo Terme in Wellness Palace. Obogatili bodo obstoječo ponudbo medicinsko-fizioterapevtskega ter termalno-rekreacijskega centra, povsem prenovili Thalasso center ter uredili nov Pilates holistični center, sredi aprila pa bodo odprli še nov Ayurveda center (ayurveda je način življenja, prehranjevanja in vedenja). Do spremembe namembnosti prihaja tudi v zdaj že bivši restavraciji Riva pod kongresnim centrom, ki so jo zaprli sredi januarja. Tu bodo odprli prodajalno vrhunskih blagovnih znamk, kot so Mura, Lisca, Lacoste.

mv

KOSILO KOSILO KOSILO

RUSTIKA

*Meditranska restavracija in pizzerija
(ob teniških igriščih v Portorožu)*

Informacije: tel. 677-13-11

TRAMONTAL

EDVARD BRAJKO s.p.
Semova ulica 23 LUCIJA
6320 PORTOROŽ
Tel.: 05-6778 078
GSM: 041-628 658
E-mail: tramontal@siol.net

**PRODAJA,
MONTAŽA in
SERVIS**

KLIMATSKIH NAPRAV

Panasonic
ideas for life

TOSHIBA

 **MITSUBISHI
ELECTRIC**

CENTRALNO OGREVANJE

VIESSMANN
more than heat

Pustna veselica v Piranu – V soboto, 25. februarja, je bila v piranskem gledališču že četrči zapored prireditev Veliki pustni ples, ki jo je organizirala piranska Skupnost Italijanov v sodelovanju z Avditorijem, skupnostima Italijanov iz Izole in Kopra, društvom Anbot iz Pirana in pod pokroviteljstvom piranske občine. Eden od vrhov prireditve je bila kajpak podelitev nagrad. Glavno nagrado, Grand Prix, je prejela pustna skupina Ločevanje odpadkov, ki so jo sestavljale članice neutrudne piranske skupine **Čikule Čakule**. Bile so izvirne in duhovite. Njihove obleke so bile oblikovane iz novih večbarvnih vreč, ki jih po novem uporabljamo za ločeno zbiranje odpadkov v Piranu, pa tudi kreacije so bile staroveškemu mestecu primerne – srednjeveške.

(foto: Župa)

BO MORAL KDO UMRETI?

Poklical nas je **Slavko Feld** iz Kosmačeve ulice v Luciji in opozoril na nezlišan primer v njihovi ulici. Že pred dvema letoma je na koncu ulice začel odstopati podporni zid s sosednjega zemljišča in groziti, da bo zgrmel na bližnja stanovanja. Kljub pritožbam sosedov na različne občinske in državne inštanice, zidu nihče ne sanira, še več, odstopati je začel še sosednji podporni zid istega zemljišča.

»Razpoka je iz dneva v dan večja in bojim se, da bodo posledice katastrofalne. Za nameček je onkraj zidu še vodnjak ogromnih zmogljivosti, ki dodatno pospešuje premike zemljišča. Ker kljub našim klicem na pomoč nihče ne ukrepa, imam slab občutek, da ima lastnik zemljišča kakšne zveze v javnih institucijah. Zakaj odgovorni ne ukrepajo in računa ne pošljejo lastnikom? Mora res kdo umreti?« je povedal ogorčeni Feld.

Izvirni keramični izdelki – V prostorih nekdanje cvetličarne, še prej pa vinoteke nasproti starega Palaca, že nekaj mesecev domuje podružnica Ateljeja Duka iz Pirana. V njej prodajajo izključno izvirne keramične izdelke. Izvirnost je tisto, kar bi moralo zaznamovati slovensko turistično prestolnico, zato bi vsekakor morale biti tovrstne ponudbe še veliko več.

ODPRTO PISMO PREDSEDNIKU DR. JANEZU DRNOVŠKU

Civilna družba za mejo v Istri s prvopodpisano **Ano Kalc Hafner** se je odzvala na predlog predsednika republike Slovenije **dr. Janeza Drnovška**, da se oživi s strani Hrvaške neratificiran sporazum o meji s Hrvaško, ki sta ga predlagala takratna premiera Ivica Račan in Janez Drnovšek. »Če smo prav razumeli Vaš predlog, se celo odpovedujete jasni zahtevi RS do prostega dostopa do mednarodnih voda, kar je za našo državo bistvenega pomena. Vabimo Vas, da prisluhnete tudi prizadetim državljanom in jih sprejmete na pogovor, saj tudi sami ustanavljate civilno gibanje, da bi tudi na ta način razreševali odprta vprašanja. Skupina laikov in strokovnjakov, neposredno prizadetih občanov ali enostavno zavednih Slovencev si že dobro desetletje prizadeva, da bi slovenskim oblastem in javnosti predstavila argumente, ki nudijo take možnosti za rešitev mejnega vprašanja v Istri, ki bi bile za državo Slovenijo bolj pravična in za vse nas sprejemljiva,« so med drugim zapisali v izjavi.

SLABŠE OD DRŽAVNEGA POVPREČJA

Po podatkih Sveta za preventivo in vzgojo o cestnem prometu Občine Piran je v minulih dveh letih na območju piranske občine v prometnih nesrečah umrla ena oseba, 35 je bilo hujše ranjenih, 188 pa lažje poškodovanih. Piranska občina in območje PU Koper glede hujše poškodovanih nekoliko odstopa od republiškega povprečja v negativnem smislu, zato opozarjanja udeležencev v prometu, zlasti pešcev, nikoli ni preveč.

BODICA

RTV Slovenija menda uvaja nov TV-program, poimenovala ga bo TV-ZNOVA.

VARNEJŠA POT V ŠOLO

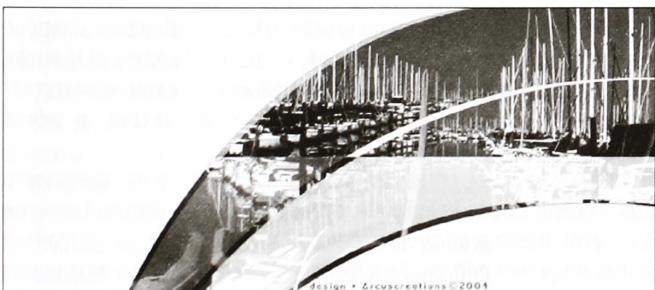
Mimoidoči nosijo glavo naprodaj (foto: Župa)

Znamenita hiša na Marksovi ulici 23 v Piranu je po 14 letih le dobila epilog (o »primeru« smo pred nekaj leti pisali tudi v Portorožanu – op. ured.). Razpadajoča stavba, ki je grozila, da se bo podrla, je predstavljala potencialno nevarnost za mimoidoče, pretežno otroke, ki so mimo nje hodili v šolo. Da bi pristojne službe ustrezno ukrepale, je Pirančan in naš sodelavec **Ivan Zupančič-Župa** z njimi bil nekajletno osebno bitko. Kot pravi, je pred dvema letoma z odgovornimi, predvsem s piransko županjo, močno zaostрил odnose, da bi le dosegel odstranitev nevarne, kar sedemnajst metrov v višino dvigajoče se hiše. Po dolgotrajnem dopisovanju in tudi ostrih besedah je bil prejšnji lastnik vendarle razlastnjen, lansko jesen pa je na javni licitaciji hišo odkupil nov lastnik in prav te dni pričel z rušenjem objekta. Vse kaže, da bo nevarnost kmalu odstranjena. Konec dober, vse dobro? Nikakor. Če je v tem primeru imela prste vmes tudi sreča, da se stavba ni prej zrušila in koga poškodovala, pa se zmeraj ne gre zanašati na to. Takšne in podobne zadeve bi morale pristojne službe reševati bolj učinkovito in predvsem – hitreje!

21. marec – mednarodni dan strpnosti

Karitas Portorož
Informacijska pisarna - Skupnost Srečanje

Cvetna pot 4, 6320 Portorož
Pomoč odvsnikom in njihovim staršem
tel.: 67- 46- 700, vsak dan od 8. do 16. ure

Razen onih, ki bi po svoji delovni dolžnosti morali ceniti, skrbeti ter očuvati morje z obrežjem za nas pa še za naslednje rodove, so še tisti, tako ali drugače povezani z njim: turistični delavci, pomorščaki, ribiči, romantiki, zaljubljeni vanj in navsezadnje naši jadralci. In prav ti so, kakor priča naša slika, posneta na Fornačah pred Piranom, zatajili, ko so nič kaj ljubeče posegali vanj... Pod nobenim pogojem, niti da bi jadralcem olajšali spust v morje, takšni posegi niso dopustni. Se mar jadralci bližnjega kluba ne zavedajo, da pripadata vsakemu Slovincu le borna dva centimetra obale, zato jo je treba obvarovati vsak najmanjši košček, do milimetra, če hočemo, da je kaj ostane. Morda bo naša fotografija služila kot dobronamerno opozorilo...

(Tekst in foto: Župa)

Spominska plošča na obzidju - V soboto, 18. februarja je piranska občina ob mesecu kulture in ob 15-letnici v organizaciji »Prijateljski krog obzidnih mest Evrope« na piranskem obzidju odkrili ploščo s Piransko deklaracijo, sprejeto leta 1998 na 8. simpoziju obzidnih mest v Piranu. Na plošči je zapisano: »Obzidna mesta so edinstvena dediščina davne preteklosti, zaradi česar jih moramo varovati kot zaklad, jih vzdrževati ter čuvati pred propadanjem, poškodovanjem

in uničenjem. Izročiti jih moramo bodočnosti kot nenadomestljive pomnike zgodovine.« Odkritje plošče je spremljal bogat, srednjeveško obarvan kulturni program.

(Foto: Andrej Susman)

DRUŠTVO OBZORJE PIRAN

nudi svetovanje vsem ljudem v duševni tiski. Na osebni pogovor se lahko prijavite vsak delavnik od 10. do 14. ure. Tel.: 041/ 954-769.

MESTO, KI NE MORE NE ŽIVETI NE UMRETI

Promet je že desetletja boleča rana piranskega mestnega jedra. Zloglasna »rampa« pred vstopom v mesto odločilno vpliva na umiranje gostinskih in trgovskih dejavnosti. Odgovorni zatrjujejo, da je zapornica nujno zlo, čeravno dobro vedo, da bi kakšna bolj življenjska garažna hiša rešila mnogo zagat. Turistov je vse manj, prebivalci so vse bolj zagrenjeni. Mirujoči promet je na robu kaosa. Številne ulice in uličice so povsem nedostopne za interventna vozila. Ceno največkrat plačujejo domačini, ki jih redarji zaradi nepravilnega parkiranja (kaj jim pa preostane, če so zanje rezervirana parkirna mesta zasedena!) neusmiljeno kaznujejo.

Nataša Muller iz Pirana: »V mestu je ogromno nepravilnosti. Če zvečer, ko so »naša« mesta zasedena, parkiramo na neoznačenih krajih, nas redarji takoj ob nastopu službe, ob 7. uri zjutraj, kaznujejo. Sama sem že nekajkrat plačala kazen. Če že plačujemo drage abonmaje, bi nam lahko prizanesli vsaj s kaznimi. Pretok ljudi med Lucijo, Portorožem in Piranom

je, razen kadar gre za nujne zadeve, povsem zamrl. Pirančani ne odhajajo iz mesta, da ne izgubijo parkirnega mesta, ostali ne prihajajo k nam, ker je parkirna predraga.«

Andrej Susman iz Pirana: »Kot dolgoletni taksist dobro poznam prometne razmere v mestu. Ne strinjam se s tistimi, ki zahtevajo umik zapornice. Ta je namreč nujno zlo. Če bi ljudje upoštevali prometne znake, zmede ne bi bilo, na žalost pa je takšnih ljudi bolj malo. Mislim, da bi morali lepo mestece kot je Piran še bolj osvoboditi prometa. Nič novega ne bom

povedal, če predlagam izgradnjo garažne hiše čim bližje mestu. Morda bi jo zgradili pod hribom pri nekdanji črpalki, a so še druge ustrezne rešitve.«

Miro Potočnik iz Lucije: »Zapornica pred Piranom se mi zdi neturistična, nečloveška, pravi »berlinski zid«. V Piranu sem živel dolga leta, preden sem se preselil v Lucijo. Dobro poznam razmere in tudi poznam rešitev: garažna hiša! Kaj se čaka za izgradnjo? Najprimernejša lokacija zanj bi bila nekdanja bolnišnica.«

Alen Medovič iz Lucije: »V moderni Evropi sistem 'taborišča' ne more delovati. Komunikacija med kraji in razvoj turizma zahtevata spremembe. Najustreznejša rešitev je seveda priložnejša garažna hiša. V nasprotnem bo ta turistični biser slovenske obale čedalje bolj bledeł.«

Pripravil: Andrej Žnidarčič

OB DEŽJU NEPREHODNA POT

Foto: AŽ

Lansko leto je piranska občina v okviru projekta »Po otroških poteh« tudi v Fazanski ulici v Luciji uredila otroško igrišče, ki so ga poimenovali Diagonala. Hvalevredno! Žal pa projektanti v svoje načrte najbrž niso zajeli neposredne okolice. Pešpot med zgornjim delom igrišča in sosednjim stolpičem je namreč ob vsakem dežju povsem poplavljen. Pešec nima veliko izbire, pot lahko prehodi po blatu ali pa naredi kakih 200 metrov dolg ovinek okrog stolpičev, kar je v nalivih res nepotrebna nadloga.

Novosti Javnega podjetja Okolje

NADGRAJEN SISTEM RAVNANJA Z ODPADKI V STAREM MESTNEM JEDRU

Z letošnjim februarjem je Javno podjetje Okolje v starem piranskem mestnem jedru pričelo s pilotskim izvajanjem nadgrajenega sistema ravnanja z odpadki, ki prinaša spremembe povezane predvsem z navadami odlaganja odpadkov in ki bodo v precejšnji meri spremenile že utečene oblike odlaganja. Doslej so Pirančani zbrane frakcije ločeno odlagali v ekološke otoke (posode za papir, plastiko, pločevinke in steklo), vendar se sistem ni pokazal kot najbolj učinkovit. Prevzemnik odpadne embalaže je Dinos iz Kopra, ki mu Okolje brezplačno predaja odpadno embalažo po Pravilniku o ravnanju z odpadno embalažo. Umazanih oziroma zmešanih frakcij pa ne sprejemajo, zato morajo te odpadke odlagati na deponiji.

Ločen zajem plastične in steklene embalaže, stekla, pločevink in odpadnega papirja na izvoru, torej tam, kjer odpadki dejansko nastajajo, je ključnega pomena za zagotovitev kakovostnega vira reciklabilnih materialov. Ločeno zbrane frakcije niso zgolj odpadki, temveč sekundarne surovine, ki jih je možno predelati, reciklirati. Gospodinjstvom je za ločeno zbiranje odpadkov na izvoru na voljo pet različnih vrst vrečk: **rumene vrečke, v katere odlagamo plastično embalažo in tetrapak, modre vrečke, v katere odlagamo pločevinke, pijač in živil, rdeče vrečke, v katere odlagamo papir, biorazgradljive vrečke iz koruznega škroba za biološke odpadke in zelene vrečke, v katere odlagamo ostale odpadke.**

Vrečke je mogoče prevzeti v poslovalnici JP Okolja na Zelenjavnem trgu. Ločeno zbrane frakcije stanovanj oddajajo ob določenih urah in ob določenih dneh pred svoja vhodna vrata. V Piranu je precej majhnih stanovanj, v tem primeru se lahko večstanovanjske hiše organizirajo tako, da zbirajo ločene frakcije v skupnih prostorih (hodniki, kleti). Ob nekdanji benzinski črpalki pa je na novo nameščen ekološki otok (tudi posoda za biološke odpadke), namenjen prebivalcem, ki zamudijo termin oddaje določene frakcije. Predstavniki Okolja bodo za podrobnejše informacije na voljo 9. marca ob 17. uri v prostorih KS Piran.

Bo hotel Palace po obnovi še vedno hotel Palace ali bo le podoben samemu sebi?

HOTEL PALACE ČAKA

Kar so za nekatere dežele naftni vrelci, to je za Portorož lepota, zato jo čuvajte, je izjavil dr. Darko Likar s Fakultete za arhitekturo v Ljubljani.

Podjetje Istrabenz, Hoteli Portorož in Krajevna skupnost Portorož so pripravili predstavitev načrtov za prenovo hotela Palace ter nanj povabili krajanje in strokovno javnost. Za konservatorski program hotela Palace je zadolžen **Anton Mikeln** s piranske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine, konservatorsko restavratorski projekt obnove pa sta izdelala **Mateja Kavčič** in **Boris Deanovič** z Restavratorskega centra iz Ljubljane.

Portorožani skrbno opazujemo, kaj se dogaja s starim hotelom Palace, saj je naš, še več kot to, je del nas. Ko se začnejo zunanja dela, je možno opremo in stavbno pohištvo, kar ga je še ostalo, obnoviti, narediti verodostojne kopije, poiskati pri ljudeh predmete, ki so si jih na kakršenkoli način pridobili. Še pred kratkim je bilo prodanega ali drugače odnesenega nekaj pohištva in stavbne opreme.

Foto: SS

Hotel Palace je več kot likovna vrednota Portoroža! Ni dovolj ohraniti njegov zunanji videz. Ohraniti mora patino, duh časa. Portorož mora biti varovan kot celota, hotel Palace lahko obdrži svojo veljavo le v pristnem okolju. Vrednota je že Portorož kot lokacija. V njem ima Hotel Palace simbolno vrednost, ki mu jo daje tradicija.

V Konvenciji o varstvu evropske stavbne dediščine je zapisano, da mora biti spomeniško varstvo celovito, da moramo varovati spomenik za prihodnost, ne za preteklost. Tradicije se ne šteje kot nasprotje razvoja, ampak kot njen temelj. Stari hotel ne lovi zvezdic s sodobno tehnologijo, ampak si jih prisluži s patino. Pravi gost se bo v starem hotelu želel preseliti v cesarsko palačo iz časa Franca Jožefa in ne v sodobno opremljen počitniški dom.

Lepota se je v Portorožu nabirala plast za plastjo. Tudi znanje in tradicija. Vse to je naša nafta!

Konvencija o varstvu evropske stavbne dediščine govori o vzdrževalni prenovi, torej ne o radikalnih posegih v kulturne spomenike, ampak o spoštljivem ohranjanju starega. Ta način je tudi cenejši.

Slišati je, da bo denar za obnovo dala država. To je denar nas, državljanov. Nočemo, da se ga troši po nemarnem. Veliko dragocenih spomenikov je še po Sloveniji, ki čakajo na obnovo. Hotel Palace se da obnoviti za veliko denarja, pa tudi za malo. Odvisno od tega, ali bodo konservatorji ukazovali gradbincem in podjetnikom ali ti konservatorjem.

(NK)

*Ljudje so kot psi: daš jim jesti in utihnejo.
Iz filma Jima Jarmuscha Strti cvetovi*

NARAVNI POJAVI, PREDMET OPAZOVANJA ALI OSNOVA ZA ODZIV?

Januarja 2006 je bila v palači Trevisini v Piranu predstavljena strokovna knjiga treh avtorjev, doc. dr. Lovrenca Lipeja, Martine Orlando ter dipl. biologa Tihomirja Makovca »Biodiverzitet v slovenskem morju«.

Glavno vsebino predstavlja pregled stanja živih organizmov in potek profilov morskega dna od obrežja – bibavičnega pasu v dolžini okoli 80 metrov. Spretno roke so poslikale in narisale mnogotere ribe, morske konjičke, meduze, spužve, polže, rake, mehkužce, trave, alge, korale, školjke, skratka vse, kar plava, raste, leze in rije v morju. Avtorji ugotavljajo, da sta v severnem Jadranu flora in favna izredno pestri, celo bolj kot v Dalmaciji, vendar so primerki posameznih vrst redki. Številni dobri posnetki morske flore in favne v knjigi dokazujejo pestrost in tudi ranljivost ravnovesja.

Naše morsko obrežje je zelo urbanizirano, preoblikovano in je ohranilo zelo malo naravnih bibavičnih pasov. Akvatorij je plitek, zato toliko bolj ranljiv in ogrožen. Preveč je fekalnih in drugih izpustov, preloma in izlova, nedovoljenih in neprimernih posegov v rezervate, vnosa tujerodnih vrst, težkih kovin in drugih kemičnih substanc, kot so pesticidi in herbicidi.

Z grenkobo ugotavljamo, da trud strokovnjakov ne doseže pravega namena, če v osnovi znanstveno raziskovalno delo ni namenjeno tudi boljšemu gospodarjenju z akvatorijem. Lokalna skupnost, strokovne službe in ministrstva žal vse prevečkrat delujejo v nasprotju s prizadevanji za ohranjanje čistega in zdravega okolja. Piranski zaliv je zelo plitek, vodne mase je malo, virov onesnaženja pa čedalje več tako na slovenski kot na hrvaški strani.

Nerazumljivo je obnašanje uradnikov, raziskovalcev in strokovnjakov, ki so zaposleni in plačani z davkoplačevalskim denarjem, da ne skrbijo za ohranjanje morja, ki se uvršča med najvišje nacionalne interese Slovenije. Organizatorji iz Avstrije se pripravljajo na septembrsko dirko motornih čolnov v Piranskem zalivu in nam dopovedujejo, da gre za promocijo portoroškega turizma. Verjetno bi to promocijo imeli na domačih jezerih, če bi jim dopustila domača zakonodaja in osveščeno prebivalstvo.

Sprašujem se, ali je znanost konjiček ali pa nekaj, kar nam v praksi lahko koristi, na kar se lahko sklicujemo, temelj, na katerem se borimo, na katerem strokovnjaki ob priložnosti lahko zastavijo svojo besedo? Je bila knjiga preizkušnja, ki je pokazala, da raziskovalci le opazujejo in se ne odzivajo, ne prevzemajo odgovornosti za škodljivo delovanje družbe. V čigavi službi so – v službi znanosti zaradi znanosti ali v službi naroda? Kje je meja: ali lahko ljudje, ki so plačani iz skupne malhe, ne ravnajo v skladu z etiko ampak iz strahu, da bodo ob kruh? Ali je etično, da zgolj opazujejo, kako je narava vse bolj uničena? Ali je akademski krog zatočišče?

Kaj imamo mi, davkoplačevalci, od njih razen strokovnih knjig, ki so redko brane, torej predstavljajo slab izkoristek njihovega znanja, pridobljenega za skupen denar. Komu so znanstveniki zavezani – svojim šefom ali narodu? Ali je narava le predmet opazovanja ali je opazovanje osnova za odzivanje, delovanje, ukrepanje?

Valter Pikel

Ladjar in trgovec iz Hamburga Alfred Toepfel je vse svoje premoženje namenil tako nekoristnim stvarim, kot sta umetnost in humanost, ker je menil, da sta to področji, v katerih se zrcali odličnost človekovega duha. Denar je namenil nevidnim in neprofitnim duhovnim pokrajinama, ki na neoprijemljiv in ekonomsko neizmerljiv način ustvarjata družbeni napredek.

UREJANJE PROSTORA JE STVAR DOMAČINOV

Pred tedni je komisija za urejanje in zaščito naravnega in urbaniziranega prostora na teritoriju in akvatoriju krajevne skupnosti razpravljala o prostorskem razvoju piranske občine. Občina je namreč začela pripravljati novi dolgoročni prostorski načrt.

Že avgusta 2004 je Svet KS Portorož predlagal občinski oblasti, naj popravi načrt, naj ustanovi posvetovalni organ, sestavljen iz predstavnikov strokovne javnosti, krajanov, investorjev in občinske uprave. Pri tem naj misli na kvaliteto bivanja v prostoru, napredek kraja, in kakovost turistične dejavnosti.

Matjaž Garzarolli je opozoril na pozidanost zaledja Portoroža. S prostorom se je v preteklost preveč razmetavalo. Hoteli in štiriposlovnice so bili zgrajeni prehitro. Ozavešeni krajsani naj povedo, KAJ hočejo, strokovnjake naj vprašajo KAKO se to izvede, ti bodo povedali TAKO. Če bo vse prav, ne bo vprašanja ZAKAJ. Vanda Škerk iz Parecaga je poudarila pomen naravnih virov (voda, sonce, veter...).

Bolje je treba skrbeti za to, kar že imamo. Iskanje profita za vsako ceno ne vodi nikamor. Za **Petra Bastjanciča** je pomembno ohraniti solinarstvo, podeželje pa bolje povezati z urbaniimi središči. Vsak kraj bi moral imeti svoj center. Občinski svetnik **Ivan Dekleva** velikokrat ne ve, kaj krajsani mislijo in kako naj glasuje, počuti se nemočnega. V lanskem letu je »padlo« pet lokacijskih načrtov in prav je, da so padli. Pričakoval je, da bosta na dnevnem redu komisije hitra cesta in igrišče za golf. **Nada Kozina** je spomnila Deklevo, da je portoroška komisija za prostor o hitri cesti in o golfu že povedala svoje. Kot svetnik naj se zaveda, da zastopa volilce in ne investitorje. Kot predsednik odbora za

Na ozemlju piranske občine danes živi 25 odstotkov več prebivalcev kot pred 80 leti, pozidanega prostora pa je za 900 odstotkov več. Prebivalstvo ima višji standard (večje hiše, več cest), zapušča stare hiše in gradi nove, družine so manjše, več je hotelov, vse več je vikendov.

urbanizem mora poznati pripombe na prostorske plane v preteklosti. **Livija Sikur Zorman** je vprašala, kaj naj naredijo krajsani, če občinski svetniki nič ne morejo. **Ana Hafner** je opozorila na nedorečeno južno mejo. Zunanji minister **Dimitrij Rupel** očita Pirančanom, da jih meja ne zanima. Predlagala je, da se pripravi resolucija in zbere podpise za zahtevo po vrnitvi polovice Savudrijskega polotoka (po meji katastrskih občin). Spomnila je še na urbanistične načrte arhitekta **Eda Mihevca**. Današnji arhitekti ne preverjajo, kaj so delali njegovi predhodniki. Opozorila je na nove pozidave savudrijskega polotoka, ki nimajo čistilnih naprav. **Boris Stepanov** je ugotavljal, da piranska občina nima dolgoročne strategije razvoja niti idej o prostorskem razvoju. Prebral je izjavo županje, da se ne splača delati prostorskega

plana, če ni znan investitor. V kolikor ne bomo mogli sodelovati pri pripravi strategije prostorskega razvoja, bomo izdelali paralelno. **Nika Ravbar** je opozorila na problem staranja prebivalstva. Premalo se zavedamo, da je človek dragocenost kraja. Zato bi bilo nujno narediti tudi strategijo demografskega razvoja. Piranska občina postaja

PROSTOR, NAŠ KAPITAL

Prostorski plan je prva faza prostorskega planiranja in hkrati zaključna faza razmišljanja gospodarskem in družbenem razvoju. O tem morajo razmišljati v prvi vrsti krajsani, ki dobro poznajo prostor in razvojne potencialne. A premalo priložnosti je, da bi o tem razmišljali družno, organizirano in ob podpori strokovnjakov. Dobro obiskane javne obravnave prostorskih dokumentov pričajo o tem, da je med krajsani veliko ozaveščenih posameznikov, ki nočejo biti le dajalci pripomb, ampak tvorniki ustvarjalci načrtov.

Izkazalo se je, da je sedanji dolgoročni prostorski načrt slaba osnova za lokacijske načrte. Svež je še spomin na Piranska vrata, park Cvetje, Letališče Portorož, Marino Portorož, Center Portoroža in hotele Palace pa na igrišče za golf. Sedanji načrt **ni usklajen z deklaracijo o zeleni občini**, ki nas obvezuje, da ohranjamo naravno ravnovesje, razbremenjujemo okolje, ohranjamo svojo prepoznavnost, razvijamo sonaravni turizem, ohranjamo solinarstvo, se usmerjamo v sonaravno kmetijstvo in varujemo kulturno dediščino. **Niti ne temelji na volji domačinov**, saj slabša bivalno okolje in življenjske pogoje. **Ne obravnava prostora kot enotnega življenjskega prostora**, ampak po koščkih, kar je drago, nesmiselno, špekulativno in nerazvojno. **Podrejen je interesom investorjev od drugod**, saj sledi njihovim interesom. **Podpira vikendaški turizem in gradi za ljudi**, ki ne živijo tu in bi morali polniti naše hotele. **Ne odpira možnosti domačinom**, da bi razvijali svoje sposobnosti.

Temeljni interes domačinov je trajnostni razvoj kraja, to je tak razvoj, ki vključuje gospodarski in družbeni razvoj, skrb za okolje in odgovornost do zanamcev. Temeljni interes investorjev od drugod je obračanje kapitala. Ta cilj mora biti podrejen, služiti mora interesom domačinov. Temeljna naloga urbanistov je taka prostorska ureditev, ki omogoča in spodbuja razvoj.

Urbanist mora napraviti iz mesta uporabno umetnino. **Prostor ni tržna dobrina**, ki bi jo smeli licitirati na trgu, ampak je naš življenjski prostor. Ekonomija ne zahteva od nas, da posnemamo tuje vzore. Ekonomist mora znati služiti po naše. Evropski smo lahko po ekonomski uspešnosti, evropski po kulturi pa smo lahko le, če ohranjamo svojo prepoznavnost.

Domačini imajo prvi pravico razmišljati in odločati o svojem prostoru. Prostor je njihov kapital. Skrbeti morajo zanj, da si ne spodmaknejo tega življenjskega temelja in pogoja svoje posebnosti - lokalne in nacionalne. Ta prostor je lep. Nihče ne sme brisati njegove izjemnosti.

Turizem je lahko le ena od dejavnosti v občini. Razviti bi morali tak turizem, ki zahteva izobraženo delovno silo in nudi dober zaslužek, ki spodbudi razvoj številnih drugih dejavnosti na območju cele občine.

Valter Pikel

👉 kraj bogatih starcev in vikendašev. **Rafael Dodič** je dodal, da mladi nimajo perspektive. Turizem je gospodarska dejavnost revnih, razvijajočih se družb. Ne prinaša dovolj dobička, da bi od tega lahko spodobno živeli. Če bi se moral odločiti med razvojem turizma, gostinstva ali šolstva, bi se odločil za slednjega. Po njegovem projektant Turistice krajanje »posiljuje«, da sprejmejo njegov predlog, ki v ta prostor ne sodi. Očitno je, da projektant zazidalnega načrta Bernardin – skladišče soli in Deklaracije o zeleni občini ni prebral.

Sklep skupščine občine Piran leta 1992: »Tako se pristopi k izdelavi novega koncepta prostorskega, ekonomskega in družbenega razvoja občine Piran, katerega osnovno izhodišče mora biti razbremenjevanje okolja.«

Razprava je pokazala, da bi moral dolgoročni prostorski plan temeljiti na analizi stanja (demografski, gospodarski in okoljski), obravnavati prostor kot enotni življenjski prostor, vsebovati jasno vizijo razvoja, cilje in pot do uresničitve teh ciljev. Spoštovati bi moral temeljno pravico stalnih prebivalcev, da so vključeni v proces odločanja o

KDO JE GOSPODAR V KRAJU

Krajan iz Lucije se je nameraval preseliti na vas. Slišal je, da vaščani neradi sprejemajo forešte. Rekel si je, da se ne bo odločil za selitev, če ga domačini ne sprejmejo. Hodil je v vas in se pogovarjal s kmeti. Jim govoril, kako razmišlja, kaj si želi delati, kako obnoviti hišo. Po nekaj mesecih ga je eden od vaščanov potrepal po rami in rekel: »Pridi, naš si.«

To je primer spoštljivega odnosa do kraja, vzor tujca, ki spoštuje domačine in njihovo kulturo. Primer pove, kako je na vasi povsem jasno, da so gospodarji prostora vaščani.

katastrske občine, ki so tisoč let tvorile občino Piran. Občina naj pripravi poročilo o izpolnitvi sklepa iz leta 1992. Glavno vprašanje je: Za koliko se je do danes zmanjšala pozidanost okolja v primerjavi z številom stalnih prebivalcev? Občina naj pridobi sredstva iz evropskih skladov za razvoj in urejanje infrastrukture. Ustanovi naj posvetovalni organ, ki deluje skozi vse faze sprejemanja in uresničevanja razvojnih in prostorskih načrtov. Zavre naj vikendaški turizem.

vp

SAMO STVAR RAZVITOSTI DEMOKRACIJE

»Pred leti sem sodeloval pri diskusiji med slovenskimi in nizozemskimi planerji. Našo stran je med drugim zanimalo, kako je sodelovanje prebivalcev rešeno v nizozemski zakonodaji. Na koncu so bili nekoliko presenečeni, ker so nizozemski kolegi s težavo ugotovili, da tega vprašanja zakonodaja zelo podrobno ne obravnava, vendar je vsakemu nizozemskemu županu jasno, da se za vsako pomembnejšo odločitev posvetuje s prebivalstvom. K temu je potrebno dodati še nekaj, nizozemski župan tudi razpolaga z viri, s katerimi bo lahko uresničil predloge, o katerih se bo dogovoril s prebivalci. Torej ne glede na zakone se v državah z razvito demokracijo odloča ob sodelovanju prebivalcev.«

Jože Dekleva, TRAJEKT

PODEŽELJE NAJ OSTANE PODEŽELJE

O Sečovljah se govori le v povezavi s portoroškim turizmom. Sečovlje so prostor, ki se ga da izkoristiti za infrastrukturo Portoroža. Ali res?

Nikar ne spreminjajmo Sečovelj v mesto, raje utrdimo njegov značaj! Zavestno se moramo odreči naglemu poseljevanju in se odločiti za zmernejšo dolgotrajno pot. Šolo so nekoč polnili predvsem vaški otroci, sedaj so obnovljeni razredi devetletke na pol prazni. Neperspektivno in zaostalo gospodarstvo odganja mlade. Zapostavlja se vse, kar predstavlja temelj za razvoj višjega življenjskega standarda ljudi na podeželju. Rešitev Sečovelj vidijo nekateri v tem, da ta kraj spreminjajo v novo Lucijo. Kdor živi danes v Sečovljah, je padel iz tretjerazrednega državljana Slovenije še razred nižje, saj so naše potrebe in želje povsem spregledane. Naš okoliš postaja "smetišče" malomeščanske filozofije in gradbenih lobijev. Kaj sledi? Ali bodo soline

postale letališče, njive golfišča, samostan sv. Onofrija dokončna razvalina, ali so težave s cesto, smetiščem in mejo nerešljive? Bomo dopustili, da se razvrednoti naš življenjski slog in podredi gradbenim slom povzpetniške družbice, ki nam obljublja malenkosti in odreka kakovost, ki nam pripada? Bilo bi neodgovorno!

Naše bogastvo temelji na visoko ovrednotenih izdelkih Istre. Oljčno olje, vino, sadje, sol, mesnine, različne povrtnine, zeli in morski sadeži so cenjene in iskane dobrate s podeželja. Sestavljajo pa tudi nepogrešljivi del naše turistične ponudbe in nudijo pogoje za razcvet podeželja. Kmetje na njivah pridelajo pomemben del gostinske ponudbe Portoroža in Pirana, turbokapitalisti pa bi sadili bele žogice in apartmaje ter solato kupovali v Italiji.

Soline propadajo, škarpe se rušijo, vodnjaki sušijo, zemljo razprodajajo za vikende, na njivah rastejo bloki, turisti pa iščejo podeželje v sosednji Hrvaški. Vzgibi, ki vodijo ljudi tja, niso igrišča za golf, pač pa predvsem tisto, kar tako naglo izginja v Sloveniji: pristno podeželje. Videti je, da se na piranski občini ne zavedajo, kako pomembni so naravni viri in pridelki iz kmečkega okoliša. Ljudje, povezani z naravo, še ohranjajo znanje in tradicijo, ponašajo se z drugačnostjo. Solinarstvo, marikultura, kmetijstvo, živinoreja, agrarni turizem in s tem vsebinsko in storitveno povezane dejavnosti nam lahko dajejo dober kruh. Za to potrebujemo sodoben javni prevoz, komunalno in družbeno infrastrukturo, ki bodo zadovoljevali prvenstveno naše potrebe. Tako si ustvarimo možnosti za delo in zaslužek. S krepitvijo krajevnih posebnosti utrjujemo občutek pripadnosti kraju in zavest, da je potrebno skrbeti za okolje. Čemu torej stremenje v povprečnost in sivino periferije? Kako lahko imenujemo hladnokrven umor v podobi sedanjega prostorskega načrtovanja "oživljanje podeželja"?

Peter Bastjančič

JE POT ZDRAVJA PARENZANA? KAKŠNA LAŽ!

Najprej moram pohvaliti občila, ker iz krajev obmorja Slovenije lepo in primerno poročajo o tem, kako se nam godi. Tudi o Poti zdravja, ki jo skušamo skoraj v celoti speljati po trasi nekdanje ozkotirnice Trst – Poreč (1902 – 1935), poročajo zvečine na primeren način. V mislih imam zapise o načrtu za to pot, pa pisanje o podpisnem Pismu županov zahodne Istre, kjer je tekla železnica. Poročali so o nadaljnjem urejanju slovenskega dela te, v celoti 123 kilometrov dolge nekdanje ozke železne ceste, za kar skrbi poseben odbor, pa o priznanju in denarju iz Evrope, namensko za pot. Le pri poimenovanju se sem in tja prikradejo težave.

Že ob 100-letnici odprtja te ozkotirnice, leta 2002, se je kdo ve od kod vzelo ime Parenzana, čeprav te besede že v Strunjanu, kjer sem se rodil pred 78. leti, nismo poznali. Ne otroci, ki smo se vozili s to železnico, ne naši starši nismo nikoli uporabljali zanjo tega imena. Marsikaj bi ji lahko rekli, le Parenzana (ali Parenzana, kot se izgovori, op. ured.) ji nismo rekli nikdar. Če bi sodili po lahkotnosti in jezikovni brezbriznosti, s katero takratno železnico in sedanjo Pot zdravja poimenujejo Parenzana, bi železnici lahko rekli tudi Pijanka ali pa celo Morilka. Z nje so namreč Italijani, 19. marca 1921, morda pijani od sreče, da so od Avstrije poleti 1918 pridobili ta ozemlja, junaško samozavestni, morili otroke, ki so se igrali ob poti. Imena umorjenih in ranjenih povedo, da so morili svoje, če je v Istri sploh mogoče ločiti med vašimi in našimi. Storilcev v času vzpenjajočega se fašizma, kajpak, nikoli niso odkrili, saj jih niso niti iskali. Eno od ministrstev je staršem umorjenih otrok leta 1928 celo pisalo, da ubiti ne spadajo med vojno škodo. »Non erano dannati di guerra«, kakšen pravičniški red, tisti, že leta 1921. Ni bilo ne prvič in do danes ne zadnjič, da ne vedo, kaj so počeli po sloven-

skih krajih med vojnama in med vojno. Tudi po tistem, ko je Italija šla leta 1943 »kaput«.

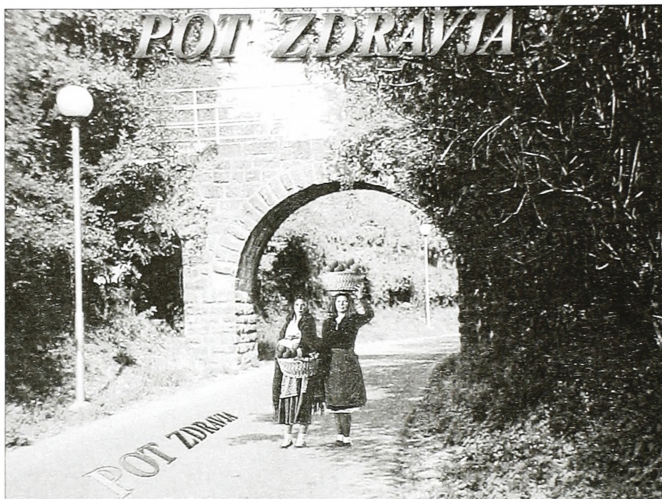
To vztrajno poimenovanje Poti zdravja s Parenzano mi vzbuja dvom, da je z večino Slovencev kaj narobe, kajti zakaj naj bi jih mamila domnevno bolj zveneča italijanska beseda, ki dela reklamo Poreču? Je morda večini vseeno, če dajemo svojim načrtom

zavakane Slovence, prvi so začeli urejati pot, zdaj pa ji ne znajo najti niti svojega imena. Našli smo ga, samo da nam ga vztrajno potvarjajo.

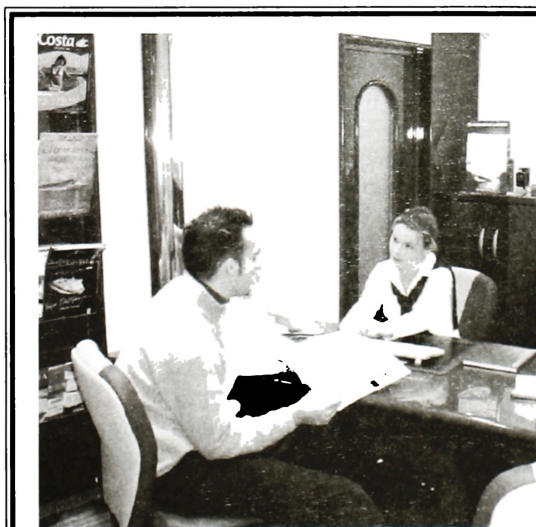
Zelo me moti, ko naši ljudje in med njimi novinarji, ki so stebri jezika, s tako lahkoto pačijo izbrano ime. Za ta načrt živim s srcem, saj sem njegov pobudnik, zanj izdelujem makete in sem imel nekaj razstav. Sprašujem se, kako bi se počutili, če bi nam stalno spreminjali imena, za kar imajo Italijani naravnost bleščečo tradicijo. Novinarje, ki pišejo o načrtih okrog Poti zdravja, prosim, naj ne pačijo imena in naj uporabljajo samo to, zaščiteno ime. Pot poteka po slovenskem delu obmorja in nima nobene zveze s Porečem, ne glede na kasnejšo, morebitno končno postajo te poti. Bodo naši vrli branilci jezika, ki poznajo lasten težavni obstoj v jezikovnem morju, tudi Muzej Pot zdravja, ki ga načrtujem, poimenovali kot Muzej Parenzana? Ali res nismo sposobni svojemu načrtu najti svojega imena? Če že ne obupa, pa človek vseeno ne ve, kaj naj bi si mislil o svojih sodržavljanih.

Pozdrav Slovincem iz Slovenske Istre!

Klement Knez, Kampel Brda
(občina Koper)

izmišljena italijanska imena, ker je v Istri dokaz multikulturnosti samo, če to storiš v italijanščini? Je tudi Tržačanom in Porečanom vseeno in morda svoje načrte poimenujejo s slovenskimi besedami? Bolj verjetno se mi zdi, da bodo Porečani, ko bodo kdaj že uredili svoj del poti, rekli: »Poglej jih,

CRUISE & FERRY CENTER TURISTIČNA AGENCIJA

Specialisti za križarjenja in vse vrste prevozov: Trajektni, letalski in železniški.
Počitnice in hoteli po vsem svetu.

Ekskluzivno zastopamo naslednje družbe:

Costa Crociere, MSC Crociere, Louis Cruises, Royal Caribbean & Celebrity Cruises, Carnival, Princess, Cunard, Minoan Lines, Superfast & BSF, G&A, Anek, GNV, Corsica & Sardinia Ferries, Moby Lines, Jadrolinija, Tirrenia, SNAV, SEM, P&O, Viking, Trenitalia, Britrail, Amtrak, Finnrail, ...

Cruise & Ferry Center, Obrtna cona - Liminjska 94b, Lucija
Pričakujemo vas od 10.00 – 18.00 ure.

Pokličite: (05) 67 10 777

www.cruise-ferry-center.com

O MOKRI KULTURI, ZAKAJ SLOVENIJA UMIRA POD ALKOHOLNIMI HLAPI?

... in potem sem spil liter vina in deklino tako silovito nategnil, da je zavriskala do Triglava ...

Anonimni alkoholik

Što je to u ljudskom biću, što nas vodi prema piću.

B. I.

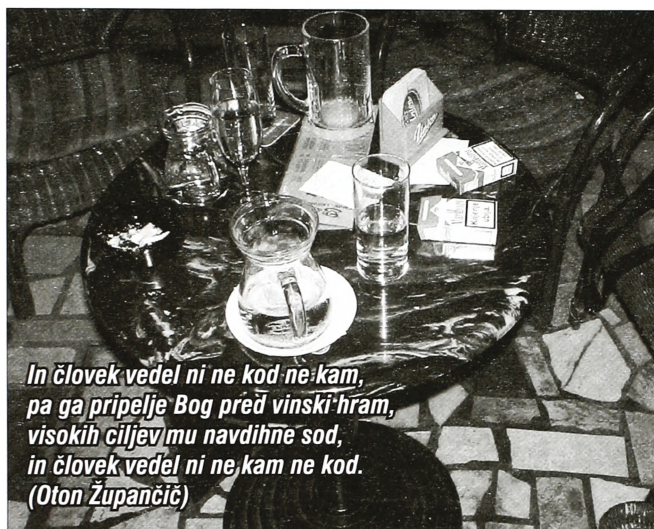
V okviru programa proti pošasti alkoholizma, ki se bohota na Slovenskem, bo društvo Obzorje uresničilo program *Napravite mi to deželo spet trezno*. V vaseh in mestih bomo v poduk priklenili nekaj pijančkov in jih kamenjali z gnilimi paradižniki, mimoidoči pa jim bodo lahko nemoteno pljuvali v obraz. V viseči kletki bomo razstavili popolnoma zdelanega osutka in popisali njegove številne okvare. Vmes bomo prirejali številne domače veselice in peli domoljubne pesmi, stregli pa vodo iz pipe in kokto.

Na posebnem odru bomo razstavili golo mladenko in utrujenega opitka, ki zaradi erektivnih disfunkcij ne bo mogel normalno občevati. Ob šanku bosta dva opita Slovenčinja v živo pred občinstvom pokazala vso izpraznjenost pijanskih pogovorov, mnoštvo razžalitev, zmerjanj in podtikanj. Celoten program, ki ga bo sofinanciralo ministrstvo za strpno kulturo pitja, bom podrobno obrazložil v posebnem strokovnem članku.

V Sloveniji je več kot 200.000 alkoholikov, ki z destruktivnim načinom življenja grenijo sivi vsakdan sebi in drugim. Uživanje alkoholnih pijač se je razlezlo v vse pore naše vsakdanje mizerije. Vsako praznovanje, smrt in rojstvo obeležimo s trkanjem kozarcev. Prve mladostne inicijacije in pogovori z nasprotnim spolom so zabeljeni s kozarcem rujnega, za pogum in sprostitvev. Veliko nedolžnosti se ob koncu bučnih zabav razdeviči v pijanem ali zadetem stanju. **SE ZNAMO TREZNI SPLOH ŠE ZABAVATI**, je ob preobilici vsakdanjih stisk uživanje alkoholnih pijač edina pot v sprejetost in bližino.

Vsa psihopatologija zdrsa v alkoholno omamo je bila na presežen način upodobljena v Cvitkovičevem prvencu Kruh in mleko. Povprečen družinski oče se je vrnil z zdravljenja v psihiatrični bolnišnici. Na poti domov se je zataknil ob šanku, malo pokramljal s pivskim kolegom, se opil do nezvesti, medtem pa se je nedaleč stran v malem mestu njegov sin zgrudil pod močjo heroinskega vbrižga. Mlajša generacija, kot je v Piranu vidno na vsakem koraku, nasledi zasvojene očete pri uporabi sodobnejših drog. Zakaj zdravljenje zasvojencev v zaprtih ustanovah ni uspešno, nam pokaže socialno - andragoška metoda dr. Ruglja za urejanje ljudi v stisku (beri Zmagovito pot). Kaseto zasvojenosti v glavi je potrebno nadomestiti s spremembo življenjskega sloga na vseh ravneh dela in zabave. Prva zapoved se

glasi: nikoli več se opijati! To pomeni, vsak kozarec lahko vodi v ponovno odvisnost in hendikep. Ostrina, s katero je potrebno v vsakdanje življenje uvajati zdrave prvine (aerobna aktivnost, tek, planinarjenje, biblioterapija, izobraževanje, urejanje odnosov z bližnjimi), mora biti precizna in dosledna.

*In človek vedel ni ne kod ne kam,
pa ga pripelje Bog pred vinski hram,
visokih ciljev mu navdihne sod,
in človek vedel ni ne kam ne kod.
(Oton Župančič)*

Skupine anonimnih alkoholikov lahko nudijo oporo pri dvigu v kvalitetnejše življenje, ob priznanju nemoči se mi zdi pomembno analizirati škodo, ki smo jo prizadejali sebi in bližnjim, ter prositi za odpuščanje. Skloniti glavo pred višjo silo, ob trdem delu na sebi manjšati napihnjen ego, podoživeti rane iz preteklosti ter dokončno odrasti. Ustvarjati in ne uničevati!

Težko je govoriti o alkoholizmu in pri tem ne moralizirati, kot bi rekel moj dolgoletni prijatelj, s katerim že nekaj let ne prijateljujem več, saj posedanje za šanki in bevskanje v mična dekleta ni več moj prioriteten osebni stil. Opazil sem, da sem v stari pijanski družbi postal grešni

kozel, preko katerega so si ostali člani zapite družčine čistili zamračeno zavest. Bil sem tarča stalnih podtikanj, govoric o nečloveški škrtosti in številnih opravljanj. Kdaj sem postal mazohističen, kako nisem opazil, da tonem v sprevržene, animalične odnose, ki zaprti v simbiotičen krog ne nudijo več osnovnih ustvarjalnih impulzov. Strah pred grozo zgolj nič, paranoja, da bi me gluha samota vesolja posrkala vase, kot bi se izrazil Koseski, me je začela dušiti že v puberteti. Po nekaj desetletjih boemskega postopanja sem ob pogledu v zrcalo opazil, da so moji prijatelji ostareli, neustvarjalni, zabuhli, fukfehtarji. Jeza in srd ob izgubljenih letih se mi je silovito dvigovala v duši, ob samoanalizi in tišem premišljevanju sem ugotovil, da drugim očitane lastnosti veljajo predvsem za nas, da vsak živi po svojih sposobnostih, da se trudimo, a na koncu pademo kot angeli v prah brez iluzij. Vsak naj pogleda v globino svojega kozarca, naj pije po meri in vesti. Kaj to pomeni?

Univerzalnih receptov za enigmo življenja in ljubezni, kot že vemo, ni, vsakdo preboden s sončnim žarkom čaka večerno zarjo sam, v zakajeni točilnici ali na samotnem sprehodu.

Bizjan Igor, mokri kulturnik

LUMA ŠPORT
TRGOVINA in SERVIS KOLES
Obala 123, Lucija

URNIK:
vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 19.,
sobota od 9. do 12.

Tel.: 05 677 10-70
e-mail: info@lumasport.com
Spletna stran: www.lumasport.com

PROSTOVOLJSTVO V KRAJEVNI SKUPNOSTI PORTOROŽ

Portoroška krajevna skupnost bo prisiljena zapreti vrata številnim prostovoljcem in ustaviti tiskanje časopisa Portorožan, če bo Občina Piran izvajala določilo v odloku o občinskem proračunu, ki prepoveduje porabo najemnin za stroške programa. Krajevna skupnost namreč opravlja vlogo kulturnega doma, saj se vanj zatekajo številni, ki nimajo denarja za najem kongresnih dvoran v hotelih ali Avditoriju.

Prostovoljstvo je eno bistvenih razpoznavnih znakov človečnosti, je prvobitna in čustvena povezanost človeka s človekom, izraz volje civilne družbe in njenih posameznikov, da nekaj urejujejo v svojem okolju brez nadvlade in diktata oblasti. Prostovoljec ne dela za denar, ampak za nekaj več. Prostovoljno delo je posebna oblika kapitala – je socialni kapital. Ker ni oprijemljiv, se nanj pozablja, vendar je pomemben dejavnik za razvoj kraja, saj krepi zavest skupnosti in spodbuja prebivalce k odgovornosti do skupnih dobrin. Koliko je prostovoljcev med nami, ne ve nihče. Nekaj pa jih je tudi na portoroški krajevni skupnosti.

Krajevna skupnost je lastnik dveh stavb, nekdanjega hotela Piran v Portorožu in Doma družbenih organizacij na Šentjanah. Razpolaga pa tudi s stavbo nasproti Doma, ki je občinska. Prostore nudi raznim društvom in posameznikom, da v njih izvajajo dejavnosti, ki so za skupnost koristne. Nekateri gostujejo povsem zastonj, drugi plačujejo simbolično najemnino. Krajevna skupnost pokriva razliko v stroških iz najemnin, ki jih zaračunava tržno usmerjenim najemnikom svojih prostorov.

V stavbi krajevne skupnosti Portorož deluje krajevni odbor Rdečega križa, krajevna organizacija Zveze borcev, Obalna sindikalna organizacija, Kinološko društvo in Smučarski klub. V domu družbenih organizacij na Šentjanah delujejo CB klub Obala, društvo Adria Classic, društvo za pomoč odvisnikom IZHOD, balinarski klub Antena in Radioamaterski klub Piran.

V letu 2005 so se v prostorih krajevne skupnosti najmanj enkrat sestali člani Zveze borcev, Društva upokojencev, Društva filatelistov in numizmatikov, Društva za trajnostni razvoj Istre, društva ANBOT, Skupine za samopomoč, Hrvaškega društva, skupine raziskovalcev naravne kozmetike, Centra za socialno delo, Centra za duhovno kulturo, Šola čudežev, skupine učencev Maharajijevega nauka, smučarskega kluba, Rdečega križa, športnih društev, Mercatorjev tečaj za prekvalifikacijo delavcev ... V sejni dvorani s 60 sedeži se odvijajo razna predavanja, občni zbori in predstavitve, v manjših prostorih pa sestanki v ožjem krogu.

Letna vrednost prispevka Krajevne skupnosti v obliki nudenja prostorov je nekaj milijonov tolarjev.

Prostovoljci ustvarjajo tudi časopis Portorožan. Na leto izide do 11 števil, naklada mesečnika, katerega po gospodinjstvih in trgovinah

razdelijo prostovoljci, je 3000 izvodov. Prostovoljno je pisanje novinarskih prispevkov, fotografiranje, prevajanje, novinarska obdelava prispevkov, delno tudi lektoriranje, glavno in odgovorno uredništvo, koordiniranje dela uredniškega odbora, raznašanje časopisa ... Prostovoljci imajo pri delu tudi stroške, ki jih krijejo iz lastnih žepov. Letna vrednost prostovoljnega dela in nepokritih stroškov pri pripravi Portorožana ocenjujemo na 12 mio SIT.

Med prostovoljci so tudi člani sveta krajevne skupnosti, člani komisije za urejanje in zaščito naravnega in urbaniziranega prostora na teritoriju in akvatoriju krajevne skupnosti Portorož, odbora za boj proti hrupu, odbora za pešpoti in arhitekturno-estetske komisije. Nihče med njimi ne dobi sejnine, vračila potnih ali drugih stroškov, nagrade za vodenje srečanj ali avtorskih honorarjev za posredovanje svojega strokovnega znanja. Ocenjujemo, da gre za cel milijon tolarjev vrednosti. Izhodišče izračuna je 3000 SIT na uro, kar je skromno, če to primerjamo s sejnino občinskih svetnikov.

Nada Kozina

POGLED VSAKE SKUPINE V DRUŽBI JE LEGITIMEN

Foto: S. Stepanov

Konec februarja je portoroška komisija za prostor organizirala predavanje o trajnostno naravnani strategiji prostorskega razvoja v občini Piran. Predaval je **Igor Maher**, vodja projektna pisarne na Mestni občini Koper in strokovni sodelavec Regionalnega razvojnega centra Koper. Predstavil je metodo Imagine, ki služi za merjenje uspešnosti trajnostnega razvoja. Predavanja so se udeležili člani sveta KS Portorož, komisije za prostor, krajani, predstavniki državljskih pobud iz piranske in drugih občin.

Ko bo ta način dela zaživel, bomo namesto debelih špehov strategij, razvojnih in prostorskih načrtov, ki jih ustvarjajo privilegirane skupine ljudi in so redko prebrane in uresničene, dobili kratke in jasne dokumente, ki jih bodo izdelale številne enakovredne skupine ljudi (tudi krajani!) in zato bolj uravnotežene in uresničljive, saj bodo plod skupne volje.

Frizerski salon

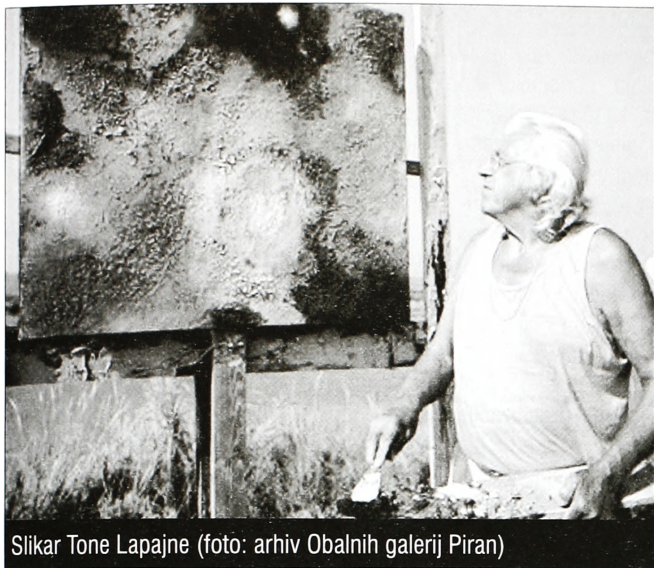

• MARY •

Šolska 18, LUCIJA
6320 PORTOROŽ

Tel.: 6770-260, GSM: 041/671-363

UMETNIKI V SOLINAH

Slikar Tone Lapajne (foto: arhiv Obalnih galerij Piran)

V prenovljeni stavbi "Caserma" v Krajinskem parku Sečoveljskih solin na Leri bo do 1. junija na ogled razstava del uveljavljenih slovenskih likovnih ustvarjalcev, nastalih na drugi likovni delavnici **Genius loci Lera 2005** lani avgusta in septembra. Gre za kulturni projekt (likovna delavnica in razstava) v organizaciji Obalnih galerij Piran, ki je vsebinsko in kreativno vezan na naravno in tehnično dediščino sečoveljskih solin in sodobnega likovnega ustvarjanja. Predstavljena so dela kiparja **Mirka Bratuše**, režiserke in videastke **Jasne Hribernik**, fotografa **Branka Lenarta** in slikarjev **Toneta Lapajnet**, **Vladimirja Makuca** in **Cveta Marsiča**. Razstavo spremlja katalog (v slovenščini, italijanščini in angleščini) s predstavitvijo posameznih udeležencev in njihovega ustvarjanja. Uvodnikom, ki sta jih prispevala predstavnika pokroviteljev **Anton Majzelj** (direktor Mobitela) in **Alojz Jurjec** (direktor Solin), sledita poetično-literarni zapis o solinah **Toneta Pavčka** ter strokovni zapis kustosinje **Nives Marvini**; fotografije so prispevali **Branko Lenart**, **Jasna Hribernik** in **Boris Gaberščik**, avtorica celostne podobe pa je **Darja Vuga**.

OHRANJANJE IN VAROVANJE KULTURNE DEDIŠČINE

V letnem programu Ministrstva za kulturo je zapisano, da mora biti kulturna dediščina deležna takšnega strokovnega, pravnega in finančnega varstva, ki bo omogočilo sedanjim in prihodnjim rodovom uživanje v dediščini. Dostopna mora biti čim širšemu krogu ljudi. Prebivalci Slovenije jo morajo občutiti kot vrednoto, s katero se identificirajo in si jo prizadevajo ohraniti. Dediščina prispeva h kakovosti življenja in spodbuja trajnostni gospodarski in socialni razvoj. Skrb za dediščino moramo vključiti v program urejanja, prenove in oživljanja mest ter drugih naselij, razvoja podeželja in manj razvitih območij.

Slovenija postane lahko prepoznavna v Evropi in svetu kot država, ki jo odlikujeta številčna in raznovrstna kulturna dediščina ter razvita skrb zanjo.

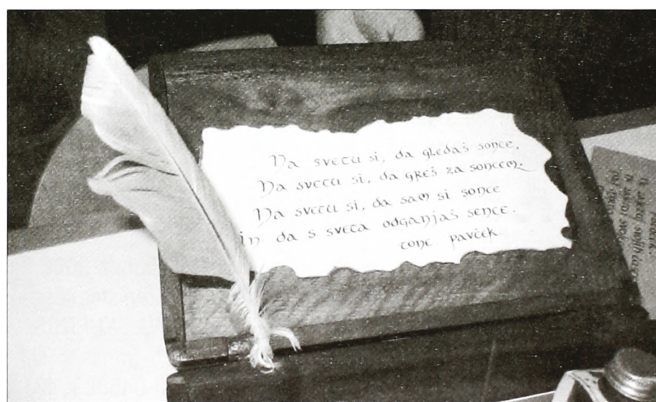
Ohranjanje kulturne dediščine pomeni redno vzdrževanje in varstvo pred propadanjem in drugimi oblikami ogroženosti, vključno z usmerjanjem razvoja, ki vpliva na stanje dediščine in na možnosti njene trajnostne (gospodarske) rabe.

(nk)

PUNČKE UNICEF ZA SREČNO OTROŠTVO

Na Valentinovo, v torek, 14. februarja 2006 je bila v Mestni knjižnici Izola tržnica, kjer so prostovoljke iz Univerze za tretje življenjsko obdobje **Faros iz Lucije - skupina Unicef** - prodajale ročno sešite punčke iz blaga. Prostovoljke se dobivajo vsak četrtek popoldan v prostorih društva Faros v Luciji, kjer v prijetnem ozračju in med klepetom šivajo vsaka svoje punčke. Začele so skromno, z enimi škarjicami in nekaj šivankami, zdaj pa izdelujejo že prave umetnine. Na razstavi so prikazale punčke, oblečene v oblekice različnih krojev, s čipkami in volančki, s spodnjim perilom, pletenimi copatki in jopicami, z laski, ki je prišit vsak posebej, z ročno pobarvanimi obrazki. Izdelujejo punčke in dojenčke z mehкими okroglimi ritkami, ki se jih da potrepljati! Izku-piček od prodaje punčk - ena stane 4.100 SIT - je namenjen cepljenju otrok iz dežel tretjega sveta, Azije in Afrike. Po načrtih Unicefa naj bi bili v nekaj letih cepljeni vsi otroci v deželah tretjega sveta. Z nakupom ene punčke zagotovimo kompletno cepljenje enemu otroku, to je pet cepljenj naenkrat. Vsaka punčka ima tudi svoje ime, ki ji jo da njena mama - šivilja, opremljena pa je tudi z razglednico, kamor kupec ali obdarovanec napišeta ime punčke in svoje podatke, zapišeta pa tudi lepo misel, pozdrave in pristrčno željo za popotnico. Tako šivilja - izdelovalka punčke dobi povratno informacijo, kar ji pomeni zadoščenje, veselje, zadovoljstvo ob narejenem delu ter jo spodbudi k nadaljnjem ustvarjalnem delu. Vzdušje na tržnici je bilo živahno, veselo in prijetno, ljudje so bili darežljivi in prostovoljke ob končanem dnevu zadovoljne, saj bodo s prodanimi punčkami, ki jih delajo brezplačno, lahko pomagale k zdravju azijskih in afriških otrok. Med prodajanjem so si prostovoljke skupine Faros ogledovale tudi knjige in priročnike o šivanju z bogato založenih knjižnih polic v Mestni knjižnici Izola. Posebej so jih zanimale knjige s kroji istrskih in šavrnjskih noš, saj imajo v načrtu šivanje punčk v šavrnjskih in solinarskih oblačilih.

Špela Pahor

KALIGRAFSKA DELAVNICA Z MARINO KURTIN

V petek, 10. februarja, pred Valentinovim, je v Mestni knjižnici Izola potekala kaligrafska delavnica, ki jo je vodila Pirančanka Marina Kurtin. Delavnice so se udeležile številne ljubiteljice in ljubitelji lepega pisanja, ki so se zbrali v stekleni pravilni sobi in se pod vodstvom mentorice vadili v pisanju kaligrafske pisave unciale. Med vijuganjem črk po papirju s posebej za to narejenimi peresniki, ki so jih kot v starih časih pomakali v različno obarvana črnila, se je razvil prijeten pogovor, v katerem so obiskovalci delavnice izrazili željo po nadaljnjih srečanjih in izpopolnjevanju te pisarske veščine.

(šp)

SMO ALI NISMO EVROPEJCI? ČE SMO, SPOŠTUJMO EVROPSKE ZAKONE!

Države članice Sveta Evrope so leta 2000 v Firencah podpisale Evropsko konvencijo o krajini. Izraz »krajina« pomeni območje, kot ga zaznavajo ljudje in katerega značilnosti so plod delovanja in medsebojnega vplivanja naravnih in človeških dejavnikov.

Krajina je pomemben del javnega interesa na kulturnem, ekološkem, okoljskem in družbenem področju, hkrati pa je ugoden vir za gospodarsko dejavnost. Države se zavedajo, da krajina prispeva k oblikovanju lokalnih kultur in da je temeljna sestavina evropske naravne in kulturne dediščine, ki prispeva k človekovi blaginji in utrjevanju evropske prepoznavnosti. Priznavajo, da je krajina za ljudi pomemben del kakovosti življenja: v mestih in na podeželju, na degradiranih območjih, na območjih, ki se priznavajo za izjemno lepa in na vsakdanjih območjih. Z zaskrbljenostjo ugotavljajo, da razvoj kmetijstva in industrije,

poseljenost in promet, turizem in rekreacija pogosto krajine spreminjajo. Podpisnice so prepričane, da je krajina ključna sestavina človekove in družbene blaginje in da je njeno varstvo pravica in obveznost vsakogar.

Vsaka pogodbenica se zavezuje, da bo krajine zakonsko priznala kot bistveno sestavino človekovega okolja, kot izraz raznovrstnosti skupne kulturne in naravne dediščine ljudi ter temelj njihove istovetnosti; da bo oblikovala in izvajala krajinsko politiko, katere cilji so varstvo, upravljanje in načrtovanje krajine; da bo civilno družbo, zasebne organizacije in javne organe ozaveščala o vrednotah

slehnika do prostora.

Svet Evrope podeljuje posebno nagrado za krajino kot priznanje lokalnim ali regionalnim skupnostim, ki so uveljavile politiko ali ukrepe za varstvo, upravljanje ali načrtovanje njihove krajine, pri čemer so se ti ukrepi in politika izkazali kot trajno učinkoviti in so lahko zgled drugim teritorialnim skupnostim v Evropi. Priznanje se lahko podeli tudi nevladnim organizacijam, ki so se posebej izkazale pri varstvu, upravljanju ali načrtovanju krajine.

Druga pravna besedila na mednarodni ravni na področju varstva in upravljanja naravne in kulturne dediščine, prostorskega načrtovanja, lokalne samouprave in čezmejne sodelovanja so:

Konvencija o varstvu prostoživečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Bern, 19. september 1979),

Konvencija o varstvu evropske stavbne dediščine (Granada, 3. oktober 1985),

Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine (La Valletta, 16. januar 1992),

Evropska konvencija o čezmejnem sodelovanju med lokalnimi skupnostmi ali oblastmi (Madrid, 21. maj 1980),

Evropska listina o lokalni samoupravi (Strasbourg, 15. oktober 1985),

Konvencija o biološki raznovrstnosti (Rio de Janeiro, 5. junij 1992),

Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Pariz, 16. november 1972)

Konvencija o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (Aarhus, 25. junij 1998).

Peter Pan

MI MED SEBOJ

ČESTITAMO * VOŠČIMO * VABIMO * ZAHVALJUJEMO SE

Ob rojstvu male **Laure Lončar** iz Portoroža čestitamo presrečnim staršema, **Marlenki** in **Branku**, njej pa želimo veliko sreče na življenjski poti.

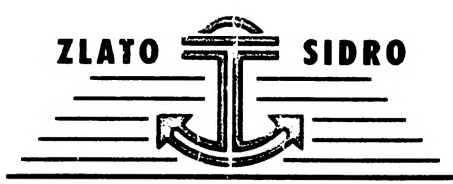
Srečni dogodek so imeli tudi pri **Protnerjevih** na Obali 121 v Luciji. Razveselili so se malega **Jerneja**, ki mu želimo, da bi zrasel v postavnega in dobrosrčnega fanta.

Pred dnevi je rojstni dan praznovala **Majda Braghieri**, dolgoletna raznašalka Portorožana. V prihodnjih dneh pa praznujeta Portorožanova sodelavka **Valentina Klemše** ter nekdanji predsednik Sveta Krajevne skupnosti Portorož **Mario Simonovič**. Vsem želimo obilo sreče in zdravlja.

PORTOROŽAN - Številka/ Numero 2* Februar/ Febbraio 2006 * letnik/ anno XVI* Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 850* izdajatelj in ustanovitelj KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ/ COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE* Transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431 Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 Portorož/ Lungomare 16, 6320 Portorose* UREDNIŠTVO/ REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (gl. ur.), **Mitja JANČAR** (odg. ur.), **Andrej ŽNIDARČIČ** (tajnik), **Livija SIKUR ZORMAN**, **Nada KOZINA**, **Heidi MIKUŠ*** računalniški prelom: **Edi ZADNIK*** tisk/ stampa: **PIGRAF d.o.o. Izola*** izhaja: mesečno* naklada: 3.000 izvodov* cena: 0 SIT* ; tel. uredništva: 05/ 674-09-48 ali 674-09-47* e-mail: portorozan@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/ A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Sonja Požar**, **Špela Pahor**, **Valentina Klemše**, **Dušan Puh st.**, **Andrej Susman**, **Rajko Humar**, **Igor Bizjan**, **Ivan Zupancič** – Župa, **Saša Stepanov**, **Valter Pikel**, **Peter Bastjančič** in še kdo.

ZLATO SIDRO

Pizzerija Zlato sidro
Obala 111 Lucija
Odprta vsak dan od 11. do 23. ure
Se priporoča s pestro izbiro pic
in drugih jedi.

RAČUNALNIK PCX

EXAND*

(oznaka artikla: 069723)

DARILLO:
Izhovska igra
FRITZ

- AMD Sempron 3000 procesor
- osnovna plošča z vgrajeno mrežno in zvočno kartico
- pomnilnik 512 MB PC400
- trdi disk 160 GB, 7.200 obratov
- grafična kartica Club ATI Radeon 9550SE, 128 MB
- DVD/+RW pogon, Dual Layer
- ohišje ATX Midi stolp
- tipkovnica
- miška
- garancija: 2 leti

NOVO

129.990 SIT

KUPUJTE Z GLAVO,
KUPUJTE ORIGINAL!

originalna
programna
oprema
Microsoft

Pokličite, da vam bo računalnik omogočil delo in zabavo takoj po nakupu!

Izberite računalnik s nameščeno originalno opremo, ker:

- * zagotovi slovensko
- * kar vas ščiti pred računalniškimi virusi
- * kar omogoča samodejno posodobitve
- * kar ga lahko uporabite takoj po priklopu na elektriko!

Samo legalni uporabniki si lahko BREZPLAČNO pomagajo z nasveti in pomočjo strokovnjakov v Microsoftovem Centru za uporabnike in si zagotovijo dostop do brezplačnih priljubljenih prenosov, izboljšav in popravkov ter večje varnost pri delu.

NAMEŠČEN OPERACIJSKI
SISTEM Microsoft® Windows®
XP Home Edition v
slovenščini

LASERSKI TISKALNIK SAMSUNG ML-1610

18.900 SIT

- laserski tiskalnik za domačo uporabo, kompaktne oblike
- velikost papirja: A4
- hitrost tiskanja: nad 16 str./min
- prvi izpis v 10-tih sekundah
- ločljivost tisk: 600 x 600 dpi
- predal: 150-listni
- toner: 2000 strani pri 5% pok.
- gonilniki za: MS WIN 98, ME, 2000, XP, Mac
- vmesnik: USB
- pomnilnik: 2 MB
- garancija: 2 leti

BARVNI TISKALNIK CANON PIXMA IP2200

17.690 SIT

- barvni brizgalni tiskalnik za domačo uporabo
- nizek profil in sodobna oblika
- velikost papirja: A4, A5, B5
- brezrobno tiskanje fotografij
- hitrost tiskanja: do 22 str./min. CB do 17 str./min barvno
- prvi izpis v 35-tih sekundah
- ločljivost tisk: 4800 x 1200 dpi
- velikost kapljice: 2 pl
- vmesnik: USB
- garancija: 1 leto

17" LCD MONITOR SAMSUNG SM740N

58.900 SIT

- ločljivost 1280 x 1024
- velikost pike 0,264 mm
- horizontalna frekvenca 30-81 KHz
- vidni kot 160°/160°
- kontrast 600:1
- svetilnost 300 cd/m2
- 16,2 milijona barv
- odzivni čas 8 ms
- analogni
- MagicTune, MagicBright2
- MagicColor, Magic Zone
- srebrne barve
- varnostni standard TCO99
- garancija: 3 leta

19" LCD MONITOR SAMSUNG SM930BF

88.900 SIT

- ločljivost 1280 x 1024
- velikost pike 0,294 mm
- horizontalna frekvenca 30-81 KHz
- vidni kot 160°/160°
- kontrast 700:1
- svetilnost 300 cd/m2
- 16,2 milijona barv
- odzivni čas 4 ms
- analogni, digitalni
- MagicTune, MagicBright2
- MagicColor, Magic Zone
- črno/srebrne barve
- varnostni standard TCO99
- garancija: 3 leta

DVD/+RW POGON SAMSUNG SH-W162

11.280 SIT

- hitrosti DVD: 16 x zapisuje DVD-R in DVD+R, 8 x DVD+R DL, 4 x DVD-R DL, 8 x DVD+RW, 6 x DVD-RW, 16 x bere
- hitrosti CD: 48 x zapisuje in bere, 24 x prepisuje
- garancija: 2 leti

DIGITAL AUTOMATION SOLUTIONS

REDOX d.o.o. PORTOROZ

Tel: 05 671 07 00
GSM: 031 68 34 34
Fax: 05 671 07 16
redox@redox.si
www.redox.si

Obala 114, TPC Lucija
6320 Portoroz-Portoroze

Urnik:
9.00 do 17.00 ure
(ponedeljek - petek)

O B I Š Č I T E N A S !

- *Prodaja računalniške strojne in programske opreme različnih blagovnih znamk
- *Zastopamo HP, Acer in PCX računalnike ter antivirusni program AVG
- *Servisni center za garancijska (pooblaščen servis znamke PCX) in izvangarancijska popravila računalnikov
- *Svetovanje, namestitve in vzdrževanje mrež
- *Vzdrževanje po pogodbi za podjetja ali na klic, celovito upravljanje informacijskih sistemov
- *Razvoj in izdelava programske opreme, Linux rešitve, Avtomatizacija radijskih in TV postaj
- *Gostovanje spletnih strani, kolokacije strežnikov, registracija domen
- *Ponudba zakupa pasovne širine v internet
- *Dostop do brezplačnega internet omrežja na obali - AlterNet in G-Spot
- *2PET - ozvočenje medsebojno dizlociranih trgovin
- *Najem računalnikov
- *Računalniški video nadzorni sistemi

PRENOSNIK FUJITSU SIEMENS AMILO K7610

209.900 SIT

PRENOSNIK ACER ASPIRE 3005WLMi

229.990 SIT

acer

CRYSTALBRITE

VROČA CENA

- AMD Sempron 3100+ procesor
- zaslon: 15" XGA TFT
- pomnilnik 512MB (2 x 256MB)
- trdi disk 60GB
- DVD/+RW pogon, Dual Layer
- integrirana UniCrome grafika (do 64 MB)
- 56 Kbps modem, 10/100 mrežna kartica, brezžična mrežna kartica 802.11 b/g
- vmesniki: 4 x USB 2.0, 1 x S-Video, 1 x Type II PC Card, 1 x CRT, izhod za slušalke in vhod za mikrofoni
- operacijski sistem: Microsoft Windows XP Home, v angleškem jeziku
- garancija: 1 leto

- Mobile AMD Sempron 3300+ procesor
- zaslon: 15,4" W XGA CrystalBrite z ločljivostjo 1280 x 800
- pomnilnik 512MB (2 x 256MB)
- trdi disk 80GB 4,2K
- DVD/+RW pogon, Dual Layer
- integrirana grafika (do 128 MB)
- 56 Kbps modem, brezžična mrežna kartica 802.11 g
- baterija: Li-Ionska
- vmesniki: 4 x USB 2.0, 1 x VGA, 1 x PC Card, LAN, Audio In/Out
- operacijski sistem: Microsoft Windows XP Home, v angleškem jeziku
- garancija: 1 leto (pravne osebe), 2 leti (fizične osebe)

KAJ IMATA SKUPNEGA OSMI MAREC IN PMS?

Veliko, kar sedemdeset odstotkov pripadnic nežnejšega spola vsak mesec trpi za blažjimi ali močnejšimi simptomi predmenstrualnega sindroma (PMS). Sindrom ženskam povzroča vrsto težav, kot so bolečine v medeničnem dnu, trebušni krči, napetost prsi, zastoj vode v tkivu, razdražljivost, nihanje razpoloženja, nejevolja ali izbruh nepotrpežljivosti, v najtežjih primerih celo misel na samomor.

Tovrstne spremembe se lahko pojavijo že po polovici menstrualnega ciklusa ali le nekaj dni pred pričetkom menstruacije. Takrat se ženska zapre v svoj svet, postane nedružabna. Ne zna si razložiti težav, ki so se nanjo zgrnile kakor težak, črn oblak. PMS prizadene ženske vseh starosti. Krivi so hormoni, ki so pravi sprožilci nevihtnih stanj v Evinem telesu. Velik pomen za vsako žensko ima v omenjenih težavah partnerjevo razumevanje. Glavni vzrok PMS je neravnovesje hormonov estrogena in progesterona. Čeprav so taka stanja sicer »naravna« in se težave pojavijo brez zunanjih sprožilcev, obstaja še veliko drugih dejavnikov, ki jih izzovejo. Vsakodnevno smo izpostavljeni številnim izdelkom, kot so plastična embalaža in drugi ovitki živil; ti imajo estrogeno podobne lastnosti in lahko vplivajo na običajne količine estrogenov, ki krožijo s krvjo po telesu. Sredi menstrualnega ciklusa estrogen pade pod svojo raven, dvigne pa se progesteron - hormon, ki spodbuja možno zanositev. Dodatne količine estrogena pa lahko prizadenejo dokaj občutljivo ravnovesje.

Nihanje krvnega sladkorja je lahko tudi dejavnik, ki prispeva k razvoju PMS. To se zgodi ob pretiranem uživanju sladkorja, enostavnih ogljikovih hidratov in že obdelanih živil. Vse sladkosnednice težko sprejemamo dejstvo, da velik vnos sladkorja izčrpa telesne zaloge magnezija, ki je osnovni element pri sprostitvi mišic. Zato lahko **bolečine in krče ob menstruaciji omilimo, če uživamo živila, bogata z magnezijem, kot so žitna zrna,**

zelena listnata zelenjava, mlečni izdelki, ribe in morska hrana.

Tudi vitamini skupine B pripomorejo k sprostitvi mišic, zmanjšajo napetost in občutljivost prsi in zastajanje vode. Ti vitamini spodbujajo delovanje nadledvične žleze

Foto: NK

ter blažijo stres.

Najdemo jih v zrnju prosa, v rži, ajdi in rjavem rižu.

Pogosto se v predmenstrualnem času pojavi povečana želja po določeni vrsti hrane, kot sta kava ali čokolada in nasploh vse sladkarije in pa alkohol, ki pa le dražijo ravnovesje krvnega sladkorja in izločanje hormonov stresa (adenalina in kortizola). Ženska pogosto postane slabo razpoložena in brez prave energije. Čokolada sicer trenutno nadomesti izgubljeno energijo, a le za kratek čas. Hkrati povzroči ponovno neravnovesje, ki je v tem začaranem krogu že tako porušeno. Bolj učinkovite kot čokolada so z magnezijem

bogate marelice, fige, breskve, mandeljni, ki bodo potešili tudi potrebo po sladkarijah in drugih za telo dragocenih snoveh.

Vrnimo se k naslovniku - osmem marcu. Morda gre res za preživet ženski praznik, a v sebi še vedno nosi neko anemično nostalgčnost. Etiketo ženskega uporništa, ki se v morebitnem »praznovanju« sprevrže v priložnost moških, da vsaj enkrat letno pokažejo svojo pozornost do pričakovane ženskosti napram grozečemu feminizmu. Otresimo se ekstremizmov puhlega feminizma. Vzgajajmo naše mlade rodove v modrosti emancipacije. Pa ne emancipacije žensk, kot jo je zgodovina povzdigovala na papirju. Potrebujemo emancipacijo obeh spolov hkrati.

Saj res - kaj imata skupnega osmi marec in PMS? Na prvi pogled res zelo malo. Morda le ženski princip, kjer sta razumevanje ONLINE duše bistvo njenega smisla bivanja in delovanja. Tudi v ekstremnih okoliščinah, ko morda dolga leta tiho in potrpežljivo prenaša bremena in krivice znotraj in zunaj doma, ji dovolite to »pravico«, da je razumljena ob »tistih dnevih«. In, da potrebuje majhne pozornosti, pa lepo prosim - ne samo ob 8. marcu!

Valentina Klemš

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za Portorožana so tokrat darovali: **Fabiola KRIŽMAN** 5.000 SIT, **Lado ROVŠNIK** 5.000 sit, **Angelca STANIŠA** 3.000 SIT, **Emilia DELBELLO** 2.000 SIT, **Nikolaja MALALAN** 2.000 SIT, **Alja TASI** 5.000 SIT, **Nataša V. HOČEVAR** 3.000 SIT, **Metka ŠUBIC** 3.000 SIT, **Marija PETRINJA** 1.500 SIT, **Lejla BEVC** 3.000 SIT in **KRAJEVNA SKUPNOST SEČOVLJE** 5.000 SIT.

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvu krajevne skupnosti Portorož (Obala 16, I. nadstr.) ali po položnici na transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431, s pripisom »Za Portorožana«. Zahvaljujemo se vsem, ki se odločite prispevati za Portorožana.

na Prešernovem nabrežju
v Piranu

Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovi po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljna vina.

Za obisk se priporočajo.

SVET ZA DARFUR

Humanitarne organizacije Rdeči križ Slovenije, Slovenska Karitas, Unicef Slovenije in Ustanova skupaj na pobudo predsednika države RS dr. Janeza Drnovška začnemo skupno akcijo zbiranja sredstev SVET ZA DARFUR. S skupnim nastopom želimo opozoriti javnost na nujnost ukrepanja, ter podpreti plemenito delo naših mednarodnih organizacij v Darfurju, kjer se 3,5 milijona beguncev vsak dan bori za golo življenje.

Odločili smo se, da pomagamo našim sestrskim mednarodnim organizacijam v begunskem centru Hamidia v zahodnem Darfurju, kjer je zatočišče našlo že več kot 8000 družin iz 70 okoliških vasi. Družine potrebujejo zasilno bivališče, vodo, hrano, zdravila, cepiva.

Sredstva zbiramo preko SMS sporočil in vsaka od sodelujočih organizacij na svojem računu. Zbrano pomoč bomo posredovali v svoje matične mednarodne mreže, ki delujejo v Darfurju oziroma v Sudanu.

Naročnik Mobitel GSM/OMTS ter Mobi uporabniki lahko prispevate prostovoljne prispevke in podarite sredstva prek storitve SMS donacije za Darfur tako, da na številko 1919 pošljete ključno besedo **DARFUR**. Svoj prispevek boste v enakih deležih namenili Rdečemu križu Slovenije, Slovenski Karitas in Unicefu Slovenije.

Vsakdo, ki želi pomagati, lahko svoj prostovoljni prispevek nakaže tudi na transakcijski račun RK Slovenije, in sicer: 04302-000117327, sklic: 0000009897062. **HVALA ZA VAŠO PODPORO!**

Umrli je

SILVO PEROŠA,

dolgoletni pevec Vokalne skupine Portorož.

Za njegov neprecenljiv prispevek k zborovski glasbi smo mu neizmerno hvaležni. Pogrešali ga bomo.

Člani Vokalne skupine Portorož

ZAHVALA (popravek)

Človek umre tolikokrat,
kolikokrat izgubi svoje najdražje.

Zapustila nas je

MOJCA - MARINA KOSMAČIN

Za izkazano sočutje se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavkam in sodelavcem Hotelov Morje ter znancem. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v tem težkem trenutku nesebično stali ob strani.

Mama Jolanda Podgorelec, brata Davor in Vlado, hčerkica Lea, mož Gorazd, babi in dedi.

NAPOVEDUJEMO, PRIPOROČAMO, VABIMO

RESNICE IN ZMOT E MAŠČOB AH

V portoroški krajevni skupnosti, bo v četrtek, 2. marca z začetkom ob 18. uri predavanje Sanje Lončar in Rajka Škariča o maščobah. Ste vedeli, da lahko uživanje nenasičenih maščob pripelje do sladkorne bolezni? Kako je možno, da vam lahko margarine dvignejo holesterol, ne da bi ga vsebovale? Kako je možno, da nekateri uživajo ocvirke in polnomastno mleko, imajo pa manj težav s holesterolom kot tisti, ki so pozorni na vsak gram zaužite maščobe? Veliko doslej naučenega o maščobah nove raziskave izpodbijajo. Če bi radi torej izvedeli več o tem, kaj, kako in zakaj jesti ter kako se na naraven način znebiti škodljivega holesterola, vabljeni na predavanje. Srečanje prireja Društvo za trajnostni razvoj Istre, prispevek pa je tisoč tolarjev.

SVEČANO OB DNEVU POMORSTVA

V torek, 7. marca, z začetkom ob 11. uri bo v Pretorski palači na Titovem trgu v Kopru slovesnost ob počastitvi Dneva pomorstva, ki ga prireja ministrstvo za promet in uprava RS za pomorstvo.

PREDSTAVITEV MUZEJA TURIZMA

Vsi, ki imate radi Portorož in vas zanima turizem in njegov razvoj, ste vabljeni na predstavitev bodočega muzeja turizma, ki bo v četrtek, 9. marca ob 18. uri v nekdanji Drogini upravni stavbi pri skladiščih solin. Organizatorji, zavod Turistum, bodo poleg predstavitve projekta, njegove vsebine, dejavnosti in potrebnih korakov za njegovo realizacijo, pripravili tudi krajše predavanje o zgodovini razvoja turizma v Portorožu, podprto s številnimi posnetki.

POTOPIŠNO PREDAVANJE O AVSTRALIJI

V sredo, 15. marca, ob 20. uri bo v Avditoriju redni Kavarniški večer. Jana Šubic bo imela potopisno predavanje o Avstraliji.

POVEŽIMO SOLINE

Portoroško društvo »Jaz sem najboljši« prireja v soboto, 18. marca tradicionalni tek in pohod z naslovom »Povežimo soline«. Za informacije pokličite tel. 041/724-262 (Mojmir) ali obiščite društveno spletno stran: <http://www.skid.si/>.

OBČNI ZBOR BK ANTENA

Balinarski klub Antena Portorož vabi v petek, 10. marca z začetkom ob 18. uri na občni zbor društva, ki bo v društvenih prostorih.

Vabljeni!

VABILO NA PREDAVANJE

V petek, 3. marca, ob 18. uri, bo v dvorani »Pinija« Krajevne skupnosti Portorož (II. nadst.), predavanje na temo **Človek in zdravje**. **Tomaž Reisp**, terapevt naravnega zdravljenja in diplomirani maser klasične masaže, bo predaval o anatomiji človeškega telesa, o njegovem delovanju, presnovi in pravilnem prehranjevanju. G. Reisp se že več kot 15 let ukvarja z naravnim zdravljenjem. Ima izpit iz fiziologije in anatomije ter diplomo iz klasičnih masaž. Opravlja vse vrste klasičnih masaž, limfne drenaže ter anticelulitne masaže. Po predavanju možno individualno posvetovanje. Vstop je prost.

PORTOROŽAN ŠT. 12/2005, PORTOROŽAN ŠT.1/2006: OBČINSKO MASLO NA GLAVI PORTOROŽANA

Ne vemo, ali je gospa Adrijana Krajnc Vasovič, ki se je v prejšnji številki našega lista oglasila na moj v decembrski številki objavljeni prispevek Občinsko maslo na glavi Portorožana, omenjeni komentar samo površno prebrala, ali pa ga sploh ni razumela. Kakorkoli že, vprašanja kot denimo, »zakaj občina ne objavlja plačanih prispevkov v Portorožanu«, kakršnega je izpostavila tudi Krajnc Vasovičeva, ko nas je v isti sapi napotila, naj poiščemo odgovor pri lastni občini, so bila v resnici namenjena prav Občini Piran, oziroma bolje, županji. Z odgovorom v Levstikovem slogu »minister Gregor pa nič« je občina seveda povedala še največ.

Zakaj se je Krajnc Vasovičeva čutila poklicano ocenjevati Portorožanovo uredniško politiko, je seveda več kot prozorno: kot lastnica podjetja, izdajatelja časopisa Primorski utrip, ki se (brez kakšnih javnih razpisov in podobnih malenkosti) napaja tudi iz občinske blagajne, pač brani svoje materialne interese. Kajpak pri tem ne ostane pri racionalnih argumentih, temveč z ravni »ad rem« preide k »ad hominem«, iz razprave o predmetu preskoči na osebno zmerjanje, s čemer najlažje zamegli bistvo, da se je njen časopis, najbrž zaradi gmotnih koristi (morda še iz katerih, a so manj očitne) odločil nadaljevati tradicijo advokatskega tiska, kakršno je imel v času socializma. Večina časopisov se vse od osamosvojitve dalje poskuša, vsaj na deklarativni, navidezni ravni otresti te ponižujoče funkcije in, poleg svoje osnovne vloge - informiranja -, prevzeti še drugo bistveno nalogo, ki bi jo morali opravljati vsi mediji - nadziranje oblasti oziroma tistih, ki vladajo. Žal so mnoga občila ostala le napol poti pri prevzemanju svoje prvotne vloge, zaradi katere je tisk v zgodovinskem razvoju postal tako pomemben dejavnik javnega mnenja. Nekaterim pa še ni uspelo niti doumeti, kaj je njihova vloga in dolžnost ter komu so odgovorni. Tisk, kakršen se je razvil v času liberalne meščanske javnosti, ni nikoli zagovarjal oblasti, ampak javni interes! Toda marsikateri časopis, predvsem v provinci, ki po naravi stvari vselej zaostaja za središčem,

- Kolaboracionistični mediji nikoli ne spadajo k tej dobi. Nesodobnost je njihova bistvena značilnost.

- Kolaboracionistični mediji niso odskočne deske, temveč lestve, po katerih plezamo v črne luknje. (Zavod za odprto družbo Bilwet, Nizozemska)

nadaljuje s popačenim načinom informiranja, kakršnega smo bili vajeni v nekdanjem sistemu, ko so bili novinarji razglašeni za »družbenopolitične« delavce, vprežene v izgrajevanje sistema. Si predstavljate, da bi jim bilo dovoljeno kritizirati sistem ali pa njegove najvidnejše pripadnike?! Kratka bi bila njihova medijska kariera...

Pri Portorožanu smo se odločili opravljati nalogo, kakršna gre časopisu: ne torej advokatske in tudi ne komercialne (prodajanje svojega pisanja najboljšemu ponudniku), ampak tudi nadzorno funkcijo, v našem primeru do lokalne oblasti, ki kroji življenje nas vseh in upravlja z našim skupnim premoženjem. Če pa se pri katerem od časopisov odločijo opravljati kolaboracionistično funkcijo, je to sicer njihova svobodna izbira, a naj ne pričakujejo, da bo tak časopis deležen spoštovanja. Za ilustracijo pogledimo, kako takšne medije, ki so »prebegnili k sovražniku« (se pravi, da ne delajo v korist javnega interesa), opisuje neodvisni nizozemski zavod za odprto družbo, Bilwet: ti mediji nam predpisujejo »dnevni urnik in nas obvezujejo, da dolgoročno ostanemo na enem kanalu: so nedemokratični, ker prepovedujejo neobvezujoče potepanje po medijski ponudbi; zahtevajo celotno percepcijo...«, predvsem pa so »mojstri v zamolčanju prikritih interesov«.

Livija Sikur Zorman

JAVNI POZIV OBČINI PIRAN

Podpisani Franc Trunk, prebivalec občine Piran, davkoplačevalec, ki nima nikakršnih davčnih zaostankov (op.a.: ne dvomim, da veste od kod se financira občinska uprava - neke mora nekdo tudi nekaj delati, da ustvari prihodek, iz katerega se pobere davek, in tako dalje - vse do pre/globokih občinskih žepov...) podajam uradni poziv občinski inšpekciji, podrejeno, občinskemu redarstvu, da stori vse, kar je v njegovi pristojnosti, da se odstrani dobro vidna nesnaga, ki že več let na različnih lokacijah kazi lepo podobo Pirana.

Obrazložitev: Kolikor mi je poznano, ni dovoljeno, celo prepovedano in kaznivo je, onesnaževati javne površine s kakršnimi koli zapisi. Že več let je na javnih površinah - ne dvomim da brez dovoljenja in brez primerne odškodnine, ki bi kapnila v občinsko blagajno - izpisan logotip vedno bolj propadajočega »podjetja«, katerega lastnikov ni težko izslediti. Seveda je moj pisni poziv namenjen odstranitvi nesnage, ki jo je za seboj pustila občinska LDS - saj veste, to je liberalno demokratska stranka, katere oblasti žejni člani

so se z omadeževanjem javnih površin na ta način prerivali k občinskemu koritu.

Kot vesten davkoplačevalec pozivam Urad za občinsko inšpekcijo in redarstvo Občine Piran, da čim prej uredi vse potrebno, da bodo lastniki vedno hitreje propadajočega podjetja LDS odstranili predmetno nesnago, saj se je, glede na zadnje dogodke, upravičeno bati, da bo šla LDS prej v stečaj, kot pa bo kategorija Časa prekrila predmetno napackano nesnago na javnih površinah. Ne gre namreč prezreti objektivne možnosti, da v stečajni masi propadle LDS, ne bo ostalo dovolj sredstev za uveljavljanje stroškov, ki bi bili potrebni, kolikor bo morala lokalna komunala odstraniti predmetno nesnago.

Nenazadnje, dokler je bil še (pa čeprav zamrznjeni, op.a.) član LDS predsednik RS g. dr. Janez Drnovšek, je bilo še mogoče tolerirati to nesnago. Sedaj pa, po odhodu še zadnje pozitivne energije iz stranke, po tistem, ko je g. dr. Janez Drnovšek vrnil zamrznjeno člansko knjižico LDS, domnevno zato, ker se ni in ni mogel sprijazniti z dejstvom, da LDS vodi oseba, ki je imela hudo prometno nesrečo, pri kateri si je močno poškodovala glavo, in kjer je več kot očitno, da ima LDS med svojimi člani vedno več 'tapravih' deklariranih klovnov, ki več kot očitno delujejo v škodo RS, ni nobene zadržke več, da se ne bi dezinficirale s predmetno nesnago okužene javne površine. Ne gre namreč prezreti objektivne možnosti naravne inercije, da se bi lahko na z nesnago okuženih mestih zaredila občinska golazen, ki jo bo v prihodnosti potrebno preganjati z deritizacijo.

P.S.: Mogoče ne bi bilo odveč, če bi me pisno obvestili o tem, kaj ste, glede na Vaše pristojnosti, v vseh teh letih, odkar je ta nesnaga od LDS prisotna na javnih površinah v občini Piran, storili za odstranitev predmetne nesnage.

Franc Trunk, Lucija

NEGA NOG NA DOMU

NIMATE ČASA ALI PREVOZA ?

(medicinska pedikura, striženje nohtov, otiščanci, kurja ocesa, trda koža, vraščeni nohti, boleče noge...)

primerno za diabetike in nepokretne osebe

**STROKOVNO OSKRBITO
NA VAŠEM DOMU**

Vinčec Karim s.p.
med. sestra, pedikerka
TEL. 031/ 851-242

VI SPRAŠUJETE – PORTOROŽAN ODGOVARJA

Državni zbor je ukinil protikorupcijsko komisijo. Ali to pomeni, da je komisija svoje delo v redu opravila in da pri nas odslej ne bo več korupcije?

To pomeni, da bo odslej imela korupcija prosto pot.

Kako to, da država nikakor ne nakaže finančnih sredstev, obljubljenih za gradnjo doma ostarelih v naši občini?

Mora najprej zgraditi počitniški dom ostarelih vladnih upokojencev.

Piranski Pomorski muzej Sergeja Mašere naj bi dobil status nacionalnega muzeja. Kaj to pomeni – povedano z bolj razumljivimi besedami?

Tole: doslej je bil občinski revež, odslej bo pa nacionalni.

Pred poldrugim desetletjem so bili – v okviru načrta prostorske ureditve – predvideni v Luciji novi prostori za piransko Mestno knjižnico. Ker je ta ustanova obenem tudi študijska knjižnica, ki dnevno sprejema veliko dijakov in študentov naše občine, so prostori že davno postali pretesni in na sploh neprimerni. Kdaj se bo knjižnica (ki bi lahko bila tudi kulturni klub mladih) preselila v obljubljene prostore?

Ko bodo obljubodajalci začeli čitati knjige.

Nedolgo tega sem čital, da se še zmeraj krešejo besede in v nedeogled vlečejo dogovori glede selitve strunjanskega Centra Elvire Vatovec, kjer gojenci tudi po zaslugi okolja dosegajo dobre rezultate. Pa kaj se niso menili in drugi božji služabniki zaobljubili, da bodo delali dobra dela in nesebično nudili svojo pomoč tam, kjer bo potrebna?

Saj prav v tem grmu tiči zajec: naredili bodo dobro delo in pomagali – sebi...

O obnovi piranske cerkve sv. Jurija so nedolgo tega razpravljali celo v italijanskem parlamentu in podsekretar njihovega ministrstva za kulturo je predlagal reševalno akcijo, v katero bi vključili tudi Unesco. Je ob tem kdo v Ljubljani zardel od sramu? Kako so ta dogodek komentirali naš državni zbor in uslužbenci ministrstva za kulturo?

Niso komentirali. So bili preveč zaposleni z razpravami o višini svojih prejemkov.

Nekje sem prebral, da so se naši občani slabo odrezali z odgovori na anketna vprašanja o tem, kaj vedo o projektu Piran – moje mesto (ki je v bistvu zelo dober). Menda ga komaj ali sploh ne poznajo. To me preseneča, saj gre za pomemben dokument!

Kako bi šele bil presenečen, če bi anketa zajela člane raznih občinskih komisij in delovnih skupin!

Brez zamere, da vas vsak mesec morim z istim vprašanjem, a si ne morem kaj, da me ne bi zanimalo tole: kako napreduje zadeva v zvezi z gradnjo igrišča za golf?

Trenutno nazaduje.

Ali menite, da ptičja gripa ogroža tudi vodne ptice na območju krajinskega parka Sečoveljskih solin?

Če jih ni iztrebila brezbriznost prejšnjih upravljalcev, države in še koga, ki se obnaša neodgovorno do tega območja, potem jim tudi ptičja gripa ne bo prišla do živega.

Sonja Požar

KAJ SO IZJAVILE NEKATERE ŽENSKÉ OB DNEVU ŽENA

• Vsaj dvakrat na teden se cel dan in pozno v noč prestopa in smrdi ob šanku, kjer vpijejo drug čez drugega, potem pa reče, da ženske zgublamo čas s praznim čvekanjem in neumnostmi! (Zofka P.)

• Moški niti najboljšemu prijatelju ne bi priznal, da je svojo ženo kdaj prosil odpuščenja. (Micika K.)

• Moški ne potrebujejo priročnikov z razlagami o ženski psihi, ker jih itak ne bi razumeli. (Filomena A.)

• Stalno se je klatil naokrog s svojimi prijatelji ter zanemarjal ženo, potem pa se je čudil in besnel, ko je žena zahtevala razvezo z utemeljitvijo, da je njen mož biseksualec. (Radio EBP)

• Marsikateri moški bi bil več doma, če vi vedel, o čem sanjari njegova žena... (Fižolofinja)

• Jakobu ni in ni hotelo biti jasno, da ga je žena zapustila zaradi ene same stvari, ki jo je imel njen ljubimec, Jakob pa ne: dobra družba! (Iz sosedske kronike)

• Seveda so ga vsi barmani imeli radi in hoteli biti njegovi prijatelji, ko pa po petem kozarčku za šankom ni več prav vedel, koliko je v resnici dolžan! (Bivša žena)

• Ženske bi lahko moške odvadile lagati s čisto preprosto potezo: nehale bi se pretvarjati, da jim vse verjamejo... (Bistra S.)

Že objavljena zgodba, ki je vredna, da jo znova preberemo:

Neka žena je vstala še pred šesto uro, se uredila, vzela iz pralnega stroja perilo in ga obesila, zalila rože, pospravila iz lijaka umito posodo od prejšnjega večera, nahranila mačka, zbudila otroka in moža, jim pripravila kavo in kakav s piškoti, prezračila stanovanje, na hitrico olupila krompir in ga pustila v vodi za kosilo, odpeljala starejšega v šolo in mlajšega v vrtec in ko je vsa zadihana hitela preko parkirišča, jo je srečal znanec in vprašal: "Kam pa kam, tako zgodaj?" "V službo!" je zaklicala čez ramo, ne da bi se ustavila. Znanec je začuden gledal za njo in zmajal z glavo: "Glej no, jaz sem pa mislil, da ne dela..."

S.P.

REDNA IZJAVA ZA JAVNOST STRANKE OKOL' SANKA

SOS – 2

»3.14 – USA« (rebus), mi je rekel dišeči in uglajeni moški Andrej, upokojeni komandir piranske PP, nekdanji načelnik piranskih komunalnih nadzornikov (ljudsko imenovani »fičurini«, po novem »šturleki«), ko sem jasno in glasno »Pri Starcu« kritiziral njegovo in njihovo delo. Med drugim sem mu očital, da je mesto Piran spremenil v prometno učilnico, kjer prevladujejo znaki prepovedi, da je sestavil najbolj butasti in nerazumevajoči režim mirujočega prometa (parkiranja), kar jih poznam, da redarji preveč veselo kaznujejo in natikajo lisice ter s pajkom odvažajo avte vseppek, da za občino s tem res kratkoročno zaslužijo lepe denarce, dolgoročno pa uspešno uničujejo turistično mesto. Očital sem mu tudi nemoralnost, saj kljub solidni pokojnini komandirja PP, mladim diplomantom odžira delo.

Se sprašujem kdo, je v tem primeru »3.14 – USA«.

P. S. Županja je prislunila govoricam in ga premestila. Pirančani so se samo kislo nasmihali.

Rajc

MITJA JANČAR: TRŽAŠKO VPRAŠANJE (1)

Na prvi državni proslavi v počastitev priključitve večjega dela Primorske k domovini, ki je bila v portoroškem Avditoriju lanskega 16. septembra, je slavnostni govornik Janez Janša med drugim povedal: »V kolikor takratno komunistično vodstvo povojne Jugoslavije države ne bi zapeljalo na totalitaro stran železne zavesa, bi lahko računali tudi na Trst, Gorico in Benečijo,« ter v nadaljevanju »žal, takratna državna politika, zaslepljena z internacionalistično ideologijo, ni bila sposobna v celoti izkoristiti teh argumentov. Tudi veliki napor, ki so jih po koncu vojne v pogajanja vložili posamezni jugoslovanski oziroma pretežno slovenski strokovnjaki, strateških geopolitičnih silnic hladne vojne niso mogli več premakniti.«

Ta beseda so, po pričakovanju, močno razburile najvidnejše pripadnike bivšega socialističnega režima. Nekdanji vodja slovenskih komunistov ter kasnejši predsednik države, gospod **Milan Kučan**, je svoje nestrinjanje s povedanim izrazil tako, da se je po koncu govora vzdržal ploskanja. Že naslednji dan se je k besedi priglasil **Janez Stanovnik**, predsednik borčevske organizacije, da bi, kajpak, tudi on protestiral. Protestom se je v Trstu pridružil še **Gianfranco Fini**, zunanji minister Berlusconijske vlade. Finijev protest niti ni presenetljiv. Znano je, da je sam v vodenju neofašistične stranke **MSI (Movimento sociale Italiano)** nasledil **Almiranteja** ter v začetku devetdesetih, podobno kot komunisti, reformiral svojo stranko. Spomnimo se na že malce oguljeno ljudsko šalo, ki pravi, da je, ko so eni vzklikali »komunisti!«, drugi pa »fašisti!«, nazadnje odmevalo le: isti, isti...

Burna reakcija takoj po govoru in še hitrejša pomiritev strasti, me je spodbodla, da sem začel brati literaturo, ki obravnava tako imenovano »Tržaško vprašanje« ter se o tem lotil pisanja podlistka.

Železna zavesa

Naj za začetek skušam razčistiti s pomenljivo besedno zvezo železna zavesa. Uporabljala se je za poimenovanje meje med vzhodnoevropskimi, od nekdanje Sovjetske zveze odvisnimi državami, in zahodnimi, nekomunističnimi državami. Izraz je z državami, ki so bile pod sovjetskim vplivom, prvi povezal **Goebbels** v uvodniku časnika **Reich** februarja leta 1945. O članku so poročali britanski časniki in

štiri mesece pozneje je besedno zvezo znova uporabil **Churchill**: »Hudo zaskrbljen opažam, da se med nami in Vzhodom spušča železna zavesa.«

Železna zavesa je, kot se še vsi spominjamo, »padla« leta 1990 po razpadu Sovjetske zveze. Za železno zaveso je bila tudi Jugoslavija, še posebej trdno do junija 1948, torej do informbiroja. To je bilo tudi dolgo obdobje »hladne vojne«. Sovjetska zveza, ZDA in Velika Britanija so bile med drugo svetovno vojno zaveznice, toda še pred porazom Nemčije so se začela njihova mnenja o povojni ureditvi v Evropi razlikovati. Ko je po inštalaciji komunističnih režimov v vzhodni Evropi podobna usoda grozila tudi Grčiji in Turčiji, je začelo ogorčenje zahodnih sil naraščati. Zahodne zaveznice so odgovorile s *Trumanovo doktrino* in *Maršalovim planom*, s katerima so močno okrepile gospodarstvo Zahodne Evrope. Hladna vojna, ki je bila bolj besedna vojna in razkazovanje moči, je bila nasprotje preteči atomski (vroči) vojni. Velike sile so se s hladno vojno sicer izognile opustošenju planeta, do česar bi ob uporabi atomskega orožja neizogibno prišlo, težnjo po svetovni prevladi pa so sproščale na različnih koncih sveta z omejenimi vojaškimi posegi. Mnogi narodi so plačali strašno ceno. Naj spomnimo na korejsko vojno, vojno v Indokini, sovjetsko zasedbo Madžarske in kasneje Češkoslovaške, kubansko raketno krizo, vietnamsko vojno...

(Konec prvega dela. Prihodnjič: Kratka zgodovina Trsta in spremembe meja v Evropi)

PORTOROŽARIJE

Medtem ko **Sebastjan Jeretič** v dobri tradiciji širokogrudnega demokrata javno izjavlja, kako srčno si želi, da bi Portorožan s sedanjo ekipo izhajal še naprej (kar naj bi koristilo predvsem njegovi politični opciji), pa so pobožne želje sekretarke njegove stranke **Dragice Mekiš** popolnoma nasprotna, utišati vse nebodijih-treba, ki jih je naplavila demokracija (kar bi bilo za njeno stranko po njenem gotovo najbolje). Če se na eni strani Jeretič skoraj približa plemeniti **Voltaireovi** razsvetljenski misli, ki se nekako glasi »ne strinjam se s tem, kar govoriš, vendar se bom z vsemi silami boril, da boš lahko o tem naglas govoril«, je po drugi strani Mekiševa s svojim predlogom na zadnji seji portoroškega sveta krajevne skupnosti, naj se tako glavnemu kot odgovornemu uredniku Portorožana odvzame mandat, obudila svinčene čase naše polpretekle zgodovine. Gre v stranki za idejni razcep na mehkorokce in trdorokce, za razkol glede spolne pripadnosti, ker je stranka ob zadnji spremembi svojega imena zatajila nežnejši del svojega članstva, ali kaj tretjega, morda za solistični poskus obuditve diktature, tokrat ne proletarske ampak amazonske.

Kaj je strah? Okoli ga ni nič, navznoter pa je votel!

jim je pomagal neodvisni novinar neodvisnega časnika, Primorskega utripa, ko je obžaloval, da bodo ljudje v nekem »obrobnem, lokalnem« časopisu (pri čemer je seveda mislil naš list) spet prebirali, kako da je marsikaj v zvezi z našim zdravjem (oziroma bolje, z zakasnelo predstavitvijo) narobe. Da je Portorožan majhen medij, se lahko strinjamo. Če pa je tako obrobni, potem zares ne razumemo, zakaj vzbuja tak strah pri vladajočih...

(Naš komentar: Majhno je lepo..., VIR: veliki cenzor)

(Naš komentar: Pri Portorožanu navijamo za mehkoroke!

VIR: stalinina)

Podatke zdaj že razvpite analize o zdravstvenem stanju prebivalcev občine Piran, ki razkrivajo nezadovoljivo stanje, so – potem, ko so bili kar dve leti znani zgolj posvečenim – 16. februarja v portoroškem Avditoriju končno, na sicer slabo obiskani predstavitvi, pokazali javnosti. Seveda so občinske strokovne službe ob asistenci strokovnjakinj, poskušale zaskrbljujoča dejstva omiliti in minimalizirati, pri čemer

NAGRADNA KRIŽANKA

AVTOR MARKO BOKALIČ	HRVAŠKI PREMIER (IVO)	ZELEN- JAVNA ZMES ZA NAMAKA- NJE MESA	PESNIK ŽUPANČIČ	GLOBOKA NEZAVEST	<i>Levante</i>	HEKTO- LITER	STRM SVET	WINNE- TOLJEVI INDJANCI	PEVKA MLINAR	TEMNO- POLTA SLOV. IGRALKA (METKA)
POGOST ŠPORTNI ELEMENT					ŽILAVO DREVO					
K NJEMU PELJEMO ZALETEN AVTO					KRPANOV REKVIZIT					
MANEKENKA CAMPBELL AFRIŠKI PTIČ TEKAČ						ANSAMBL. ORKESTER NALEPKA ZA AVSTRJ. AVTOCESTE				
MURA nogovice	VAS NA GRICU V PIRANSKI OBČINI	ODSKOČNA FAZA PRI SKOKU	GLAVNA ALBANSKA LUKA	VEDETI GA JE TREBA ZA VSTOP V RAČUNAL- SISTEM	ČRTNA ŠIFRA NA IZDELKU MOČVIR. RASTLINA		KOSILO	ŠPORTNA DVORANA V SARAJEVU	DEL NOVE GVINEJE OSREDNJI PREDMET V CERVKI	
KRAJ POD SLAV- NIKOM							PLIN V VIŠJIH PLASTEJ OZRAČJA POVELJE			
NASLOV							RUSKI DENAR SLIKA GOLEGA TELESA			
VODLBINA V STRUGI ZARADI VRTINČE- NJA VODE							SL. PESNIK (DRAGOTIN)			
							VILJ RESNIK			
NULA							PRAVILNI ŠTIRI KOTNIK			
VZKLJIK OB BOLEČINI			OLIVER DRAGOJEVIČ				SUNKOVIT POTEK, TRZAJ			
							AVANS. PLAČAN ZA UTRODITEV KUPČIJE			

» Več kot čistilnica «

Izzrebani nagrajenci križanke št. 5:

- Mitja Surina, Portorož
- Cilka Barlič, Piran
- Milena Košak, Piran
- Vekoslava Vozel, Lucija
- Branka Stergar, Portorož

Izzrebani bodo o nagradi pisno obveščeni!

Rešitev križanke št. 5 **Nagradni razpis št. 6:** Pravilno rešeno križanko pošljite do 13. marca 2006 na naslov: KS Portorož, Obala 16, 6320 Portorož, s pripisom »Nagradna križanka«. Pokrovitelj »Več kot čistilnica MARE« bo med srečne izžrebance razdelil pet enakovrednih nagrad: bon za kemično čiščenje ter nogavice priznanih proizvajalcev.

Ime in priimek

Ulica

Kraj.....

Davčna številka:

SKUPNA LITERARNA AKCIJA KNJIGARNE LIBRIS IN PORTOROŽANA

Pravilen odgovor na prejšnje nagradno vprašanje je: **NELDA ŠTOK – VOJSKA**. Nagrado, avtoričino knjigo **ISTRISKE ŠTORJICE**, prejme **ALENKA ROŽAJ**, Obala 125, 6320 Portorož. Čestitamo!

Dragi bralci, za vas imamo že novo literarno vprašanje, ki je izziv predvsem za najmlajše bralce:

»V kateri čudoviti zgodbi avtorja **Franeta Milčinskega - Ježka**, namenjeni otrokom, nastopa boter Mesec?«

Pravilen odgovor - naslov knjige - napišite na dopisnico in jo do srede, 15. marca, pošljite na naslov: Knjigarna Libris, Trg bratstva 9, 6330, Piran. Javno žrebanje bo v ponedeljek, 20. marca, ob 16. uri v knjigarni Libris. Izid žrebanja bo objavljen v naslednji številki Portorožana. Izžrebanec bo prejel knjižno nagrado in bo o nagradi obveščen.

Srečno!

Tokratni žreb je opravila predsednica KS Portorož in članica našega uredništva ga. Nada Kozina.

MALI OGLASI

☞ Opravljam **globinsko sesanje** in pranje sedežnih garnitur in tepihov ter čiščenje na domu. Pokličite: 031/859-917.

☞ V Piranu, Župančičeva ulica, podarim **plinsko peč** za jeklenko (10 kg) osebi, ki mi pospravi podstrešje. Pokličite na te. 673-17-17, vsakodnevno okrog 12. ure.

☞ **Nudim pomoč** v gospodinjstvu. Pokličite: 041/914-823.

☞ Praktičen moški srednjih let **skrbi za hišo** ali stanovanje, opravlja vsa hišna opravila, ureja vrt in okolico, nudi družabništvo starejši osebi, v zameno za prostor z možnostjo kuhanja. Pokličite: 041/817-389.

**Vaš donos bo vreden
50% več kot donos
košarice delnic**

Elitna naložba

Elitna naložba – novo naložbeno življenjsko zavarovanje NLB Vite, vezano na donos košarice delnic skrbno izbranih mednarodnih t.i. »blue chip« podjetij. Košarica predstavlja široko geografsko in panožno razpršitev delnic, kar zagotavlja dodatno varnost v primeru slabe rasti določene panoge ali regije.

- Minimalno vplačilo v enkratnem znesku: **1.000 USD**, v tolarški protivrednosti, preračunani po prodajnem podjetniškem tečaju NLB na dan vplačila
- Naložbeno obdobje: **do 29. aprila 2016**

- Vpis: **od 13. februarja do 24. marca 2006**, z možnim predčasnim zaključkom

Obiščite naše svetovalce v poslovalnicah Nove Ljubljanske banke.

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Poslovalnica Lucija

• **Zavarovalnica, ki sklepa zavarovanje:** NLB Vita, življenjska zavarovalnica d.d. Ljubljana • **Zavarovanje trži:** Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, ki pri tem nastopa kot zavarovalni posrednik. • **Elitna naložba** ni depozit in ni vključena v sistem zjamčenih vlog. Elitna naložba je naložbeno življenjsko zavarovanje, pri katerem je donos v celoti odvisen od gibanja vrednosti enot investicijskega sklada. Vračilo najmanj neto vplačane premije ob izteku zavarovanja je naložbeni cilj upravitelja investicijskega sklada. Obstaja tveganje, da bi znesek izplačila naložbenega življenjskega zavarovanja lahko bil nižji od neto vplačane premije. To tveganje, ki ga sicer prevzema zavarovalec, zmanjšuje jamstvo KBC Bank NV opisano v pogodbeni dokumentaciji.